

KOREJOJE KARAS ISIDEGA VIS LABJAU

JUNGŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ IR NAUJOS SOVIETŲ SĄJUNGOS UZMACIOS.

Jungtinės Amerikos Vals- tybės šiemet nepriklausomy- bės, paskelbtos 1776 metų lie- pos 4 dieną, šventę minėjo naujo karo ženkle. Šių metų JAV nepriklausomybės šven- tės gyvai prisiminta. Kaip anuomet ėjo kovos už Ameri- kos laisvę, kuri tačiau Ameri- kos kovotojų buvo plačiai su- prasta — ne tik kaip Ame- rikos išlaisvinimo, bet visą- žmoniška prasme, taip lygiai dabar JAV pildydama di- džiuosius JAV kūrėjų idealus, pirmoji stojo prieš smurtą, prieš užpuolikus, prieš prigin- tųjų teisių, kurios taip gra- žiai ir įskilmingai prašytos JAV laisvės deklaracijoje, laužytojus ir totalistinius pa- vergėjus.

JAV ta pačia proga prisimi- ne Jeffersono ir kitų didžiųjų savo vyrų testamentus, kurie kalba

ne tik apie Amerikos, bet ir visos žmonijos lais- vę ir teises būti lais- vėjams, ir tas teises mokėti ginti.

Šia prasme Jungtinių Ame- rikos Valstybių pavyzdys yra aukščiausias visų tautų ir aukš- čiausias visų valstybių. Šis pa- vyzdis įskalingai patvirtina, kad ta tauta, ta valstybė, kurio- je gimė žmogaus ir piliečio teisių deklaracija, tebėra ja su- kūrusiųjų principų saugotoja ir gynėja.

Tai tikri žodžiai, nes JAV žmonės šiandien jau miršta už tuos didžius idealus. Miršta už bendrus visos žmonijos ide- alus. Nes taika, kaip ir laisvė, yra nedaloma.

Jau antra savaitė kai Kore- joje vyksta karas. Visa žmo- nija nepaprastu nervu įtempi- mu seka tą karą. Ne tiek ka- rą, kuris dar tėra tikrai įže- ngiamojoje stadijoje, bet seka- tų įvykių raidą susirūpinę,

ar prasidėjęs karas bus su- stabdytas, ar jis išsiplys į Trečiąją Pasaulinę karą?

Amerikos, Kanados, Didžio- sios Britanijos, Australijos, Naujosios Zelandijos, Olandi- jos valstybės, vykdydamos Jungtinių Tautų Organizaci- jos reikalavimą, jau yra įsiun- gusios į sudraudžiamąjį karą. Ir 41 Jungtinių Tautų Organi- zacijai priklausanti valstybė yra pasisakiusi už Jungtinių Tautų Organizacijos rezoliuci- ją, įpareigojančią ginti užpul- tąją Korejos respubliką.

Tuo būdu moralinis Jungti- nių Tautų Organizacijos au- toritetas pakilo nepaprastai. Sovietų Sąjunga mane, kad Jungtinių Tautų Organizaci- ja tokia pat bejėgė, kaip ir bu- vusi Tautų Sąjunga, kuri ne- sugebėjo reaguoti nei dėl Vjl- niaus, nei dėl Saaro krašto grobimo. Bet stipriai apsi- rko. Žmonija praeities neu- žmiršo. Iš praeities kiliadū mo komas ir daromos tinkamos iš- vados.

Sekant įvykių raidą, reikia pasakyti, kad

Maskva ir JAV ir Anglijos- notas atsakė neigiamai.

Maskva pasisakė, kad Korejos reiklaus nesikišianti. Bet ta- me Maskvos atsakyme slepiasi klaida.

Maskva tvirtina, kad ne- šiaurinė, Maskvos valdomoji, Koreja užpuolė pietinę, bet atvirkščiai. Tai, įprastas Maskvos melas. Mes gi žino- me, kad Maskva visada yra „vargšė“, kurią visi skliau- džia ir visą ją užpuodinėja: ir

Lietuva, ir Latvija, ir Estija, ir Suomija. Ne Rusija gi už- puolė Suomiją, bet Suomija užpuolė Rusiją... Tai sena imperjalistų melo giesmelė. Bet meluoti ši kartą visai ne- siseka, nes

užpuolimo metu Korejoje veikė Jungtinių Tautų Organizacijos specialji ty- rimo komisija,

kuria pietinė Koreja buvo pa- prašiusi atvykti pakontroliuo- ti pasienio incidentų, nes ko- munistai jau veržėsi ne kartą į pietus. Ir ta JT komisija oficialiai pranešė, kad įsiveržė ne pietiečiai, bet šiauriečiai į pietinę Koreją.

Idomu, kad pietiečiai nega- lėjo įsiveržti jau vien todėl, kad neturėjo priemonių: ne- turėjo nei tankų nei lėktuvų, nei patrankų, nei laivų. Ir da- bar negali pasipriešinti, nes neturi ginklų, o jų dar nespė- jo ir JAV pristatyti. Tokia yra žiauri tikrovė.

Tačiau, nežinint to, Mask- vos radijas transliavo SSRS užsienio reikalų ministerio Gromykos kalbą, kurioje jis tvirtino tą melą, kad šiaurie- čius užpuolė pietiečiai... Jis per radiją davė įsakymą par- tijai organizuoti mitingus ir visur priimti rezoliucijas, nu- kreiptas prieš Ameriką. Da- bar SSRS „vergai nužemintie- ji“ pildo vaidžios įsakymą ir mitinguoja, grūdami partijos bel valdžios.

Maža to, Maskva Jungtinių Ameri- kos Valstybių vyriausy- bei įteikė notą,

kurioje tvirtina, kad Korejoje vyksta pilietinis karas tarp pačių Korejos gyventojų, — todėl esą nevalia kiltoms vals- tybėms į jį kištis, ir Amerika turinti atsisakyti iš Korejos ka- riuomenę.

Mes žinome, kad Maskva meisteris kurstyti vidaus ka- rus, tačiau juk čia ne pieti- nėje Korejoje įvyko koks su- kilimas, kuris išsipletė į vi- daus karą, bet įvyko ginkluo- tas pietinės Korejos užpuoli- mas iš už sienos. Tai yra vi- sa kas kita. Ir čia jokio su- kta kazuistika negali apsukti faktų tikrumo.

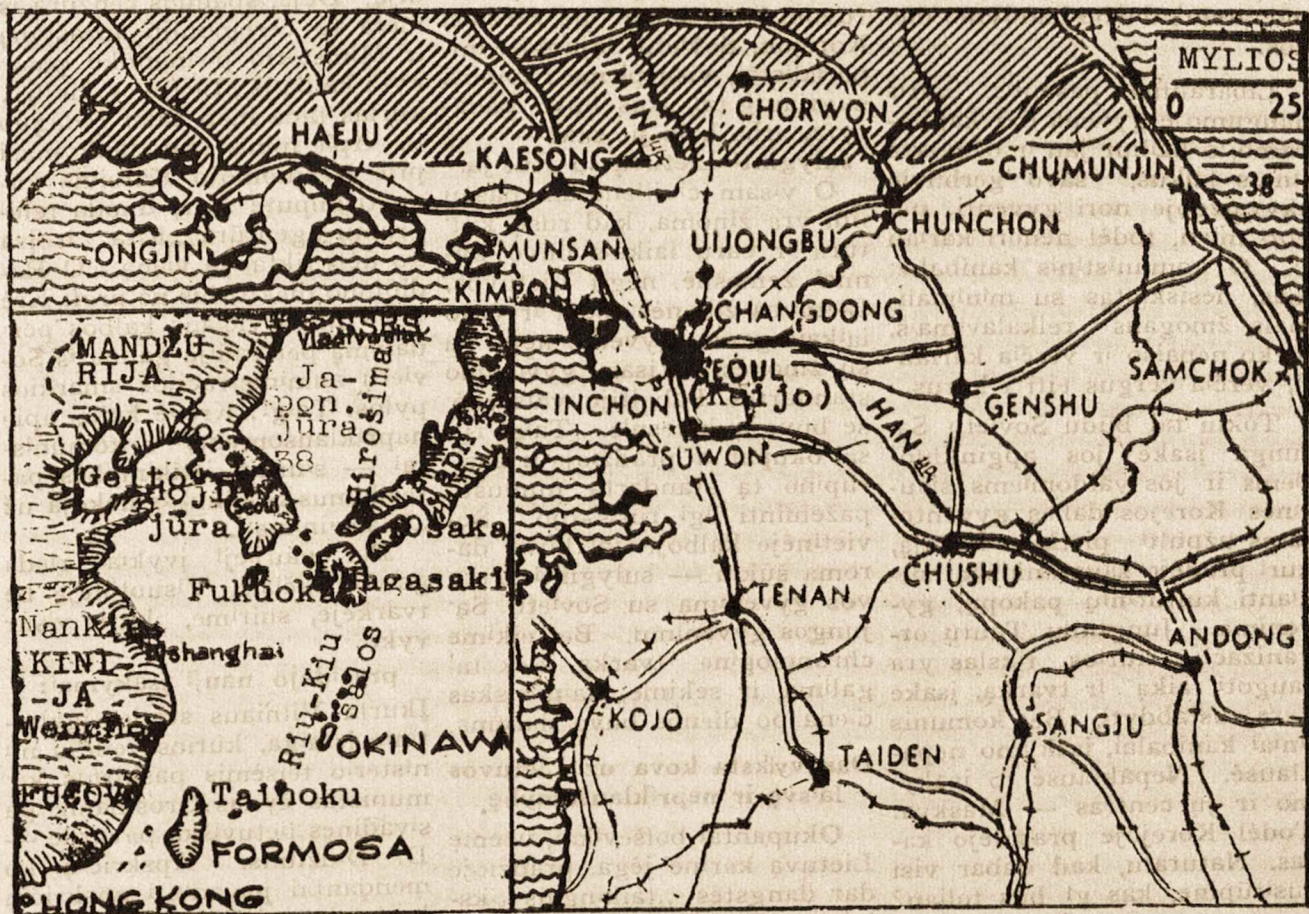
Amerika ir SSRS notą dar nebuvo atsakiusi. Tačiau yra aišku, kad JA Valstybės tos- notos nepriims, nes ji grin- džama melagingais argumen- tais ir njeio bendra su tikrove neturi. (k).

Naujas Sovietų sabotazas Berlyne

„NL“ korespondento pranešimas iš Berlyno.

Paskutinės žinios Berlyne vakariniame Berlynui sovjet- buvo gana aljarmuojančios. Prasidėjęs sovietų užpuolimas Korejos respublikos čia buvo sukėlęs didelį susirūpinimą ir sąmyšį. Kai kas net laukė, kad ir Berlyne prasidės karas. Bet Jungtinėms Tautoms pradėjus vykdyti savo įsipareigojimus, nuotajkos atslūgo ir sugrįžo nusiramintas, nors ir ne vi- suose gyventojuose.

Berlyne turimomis žinio- mis, Korejos užpuolimo įnija- torių eilėje ypač pabrėžiama Molotovo pavardė. Molotovas Politiure įrodinėjęs, kad JT nepajudės ir visa Koreja bus užimta Sovietų. Todėl dabar Molotovui tenka ir visas odiu- mas už sukeltą karą, kurį S SRS dar nesirūžta oficialiai pulti, nors tą karą pradėjo ji. Tačiau, kaip priemonė, ku- ri vakariečius turi apsunkinti,

Kairiame apatinjame kampe — Korejos situacijos planas su 38 paralele, kuria eina tarp abiejų Korejų, siena ir dešinėje — Korejos respublikos sostinė Keijo — Seoulo sritis, kur vyksta karas. Han upe eina frontas. Mūšiai vyksta prie Seoulo uosto — Inchon, Seou- lo aerodromo Kimp'o ir ypač stiprus prie Suwon.

KOREJA IR JOS KARAS

Kraštas ir turtai.

Koreja yra rytinis Azijos pu- siasalis tarp Geltonosios ir Ja- ponų jūros. Jos plotas — 85. 246 kvadratinės mylios. Gy- ventojų turi apie 25 milijonus. Jie yra mongolų rasės, kalba savo korejiečių kalba. Reli- ginju atžvilgiu — vienį kon- fucininkai, kiti budajiečiai, tretį šinto tikybos, krikščio- nių nedaug. Daugelis beraš- čiu. Seoule yra universitetas ir pietinėse Korejos švietimas buvo pradėjęs kilti. Koreja turtinga gamtos turtais — tu- ri aukso, sidabro, vario, ge- lės, švino, mangano, naf- tos, anglies. Šie turtai vilioja komunistinius imperjalistus.

Truputis istorijos.

Koreja savo istoriją veda iš dvilikto amžiaus prieš Kri- sty. Dėl geografinės padėties ji, lyg ir Lietuva, neturi ram- bės: yra nuolatinių užpuoli- mių objektas. Dėl Korejos ri- valizuoja Kinija, Rusija ir Ja- ponija. Koreja buvo savaran- kiška. Ir kai Rusija pabandė uždėti savo meškos lapą, kilo 1904 m. karas. Po to Koreja pateko į Japonijos kontrolę,

bet buvo skaitoma savarankiš- ka, kol 1910 m. Japonija ją formaliai okupavo.

Baigiantis paskutiniam ka- rui, SSRS pasiskubino oku- puoti šiaurinę Korejos dalį, ku- rioje sudarė marionetinę Mask- vos dirguojamą valdžią. 1946 m. Jungtinių Tautų nutarimu Koreja buvo paskelbta nepri- klausoma ir nutarta sujungti šiaurinę dalį su pietine. Jau buvo sudaryta ir bendra val- džia iš abiejų dalių, bet Sovje- tų Sąjunga atsisakė pasitrauk- ti ir ligi šiol laiko ją okupuo- tą. Suorganizavo joje kariuo- menę, apginklavo ją ir prade- jos gangsteriškus pietinės Ko- rejos užpuolimus, — pagaliau įsiveržė karine jėga.

Korejos karas.

Jungtinių Tautų Organizaci- ja, vykdydama savo chartą, stojo užpultsios pietinės Ko- rejos respublikos ginti. Bet Maskvos paruoštas užpuoli- mas yra stipriai paruoštas, iš- anksto organizuotas ir stai- giai pradėtas. — todėl ir at- siekė žymų rezultatą. Netru- kus buvo užimta respublikos sostinė Seoulo — Keijo.

Be ginklių ir kariškaj neor-

ganizuoti prietilčiai ligšiol vis dar traukiasi, nors jau jiems padeda JT nariai, o visų pir- ma JAV, kurios gen. Mac- Arthuras yra vyriausias JT jė- gų vadas.

Pietiečiai jau buvo stabilų- zavę frontą prie upės Han, ta- čiau komunistai panaudojo vi- sas priemones ir frontą sulau- žė. Paskutinėmis žiniomis jie vis dar ėjo pirmyn, nors Mac- Arthuro štabas praneša, kad jie bus sulaukyti ir atmušti at- gal. Jungtinis laivynas sunai- kino beveik visus komunistų laivus, kurie bandė kaip nors reikštis. Jungtinių Tautų jė- gos jau bombarduoja šiauri- nės Korejos karinius objek- tus. Ore jau vyrauja JT jėgos. Tikimasi, kad ir sausumoje JT jėgos pajms netrukus vir- šų.

JAU ATVYKO 20 000 LIETUVIŲ TREMTINIŲ

1950 m. liepos 1 d. „S. S. General Black“ atvyko į New Yorko uostą 20.000 asis lietu- vis tremtinys pagal D. P. ak- tą. Ji yra Orantaitė Jūratė, 6 metų amžiaus mergaitė su tėvais vykstanti pas gimines Cleveland, Ohio.

DR. ŠLIUPO PAMINKLAS

VII. 9 Čikagos lietuvių Tau- tinėse Kapinėse bus atideng- tas Dr. Jono Šliupo paminklas. Giedos dainininkas Al- girdas Brazys ir dainininkė Estelė Bagdonaitė.

Kalbas pasakys konsulas Dr. Petras Dauodžvardis, Ame- rikos Lietuvių Tarybos Iždi- ninkas Mikas Vaidyla ir ALT sekretorius Dr. Pijus Grigai- tis.

Dingsta dokumentai.

Du diplomatiniai paketai su slaptais dokumentais, liečian- čiais Indo — Kinijos karą, paslaptingai dingo iš lėktuvų likučių prieš dvi savaites nu- kritusių Persijos įlankoje.

— JAV senatas pripažino valstybių teises Aljaskai ir Ha- vajams.

— Naujaj sudarytam Hen- ry Queue kabinetui Prancū- zijos parlamentas išreiškė ne- pasitikėjimą. Prezidentas rū- pinasi naujo kabineto sudary- mu.

Politinis veidrodis

Pro naujausią Newsweek periskopą

Spaudinimas i Achesoną.

Respublikonai bandys, kad užs. reikalų ministris Ache- sonas būtų atleistas iš parei- gų. Tam pagrindą sudarė Ko- rejos krizė, kuri esanti nau- jas įrodymas „nusigyvenusios politikos Azijoje“. Tačiau Trumanas tvirtai laikysis sa- vo ministerio, nes jis turi pre- zidento visišką pasitikėjimą. Trumanas mano, kad Acheso- nas esąs vienas iš puikiausių užs. reikalų ministrų Ameri- kos istorijoje.

MacArthur liks Japonijoje.

Ivykiai Korejoje sumaišė gen. MacArthur planus. Jis buvo palankus greitam taikos sutarties sudarymui su Japo- nija ir prieš keletą dienų bu- vo nusprendęs grįžti į Ameri- ką. Tačiau dabar nenumato- ma, kad jis greitai grįžtų į na- mus.

Strategiškas išvykimas.

Tokio oficialios istaigos gal- voja, kad Korejos invazija pa- aiskina, kodėl sovietų gen. De- revianko ir didžiuma jo štabo narių neseniai visai paslaptin- gai išvyko iš Japonijos. Š. Ko- rejos išbrovėliai galėjo su- čiuoti keletą amerikiečių, ir jeigu tai pavyktų Kremlius ne- norėjo, kad Amerika Tokio su- imtų rusus.

Naujos nuolaidos Vokietijai.

Vakariečiai ruošia naujas Vokietijai nuolaidas. Liepos gale Londone įvykstančioje konferencijoje greičiausią bū- sijas pakeistas Vakarų Vokie- tijos okupacinis statusas: 1. Vokietija gaus savo užs. reika- lų ministeriją; 2. atsakomybė tvarkyti savo pramonę ir 3. lygų balsą Europos gynybos planavime. Tačiau neatrodo, kad būtų greitai atsakyta nuo karo padėties pakeitimo, nes Britanija ir JAV tam prie- šingos.

Padidins gynybos išlaidas.

Karas Korejoje pabaigęs gin- čus dėl gynybos išlaidų ir mi- nisteris Johnson turės atsae- kyti nuo ekonomijos planų. Kongreso bus prašoma, kad lė- šos karo reikalam būtų padid- dintos, kaip to pageidavę jungtinio štabo viršininkai, nes jie daugiau nenorėjo, ne- gu Johnson Kongreso yra pra- šęs, prieš karo pradžią Kore- joje. Taip pat JAV vse griež- tesnę politiką Pacifike, nežin- rint to, kaip seksis Korejoje. Taip pat karinė parama For- mozai, Indo Kinijai, ir ki- tiems Tol. Rytų kraštams, ku- riams grąšina Sovietai, bus žy- miai paspartinta.

Ryšium su įvykiais Tol. Ry- tuose, Amerika griežčiausiai priešinsis Raudonosios Kin- jos išleidimui į JT. Tuo bū- du Trigve Lde darbas nueis veltui.

Atšalimas nuo Atlanto Pakto?

Anglija ir keletas Atlanto Pakto dalyvių šala nuo duotų įsipareigojimų. Jie bijo, kad Atlanto Taryba galinti pa- virsti viršvaldiniu organu. Ypatinai, Anglijos atsime- mas nuo Sumano plano parodo jos baimę, kad taryba galinti savyje sutelkti tiek jėgas, ku- rios kai kurios vyrišybės nie- kada nebuvo linkusios kitiems perduoti.

Britai prekiauja...

Anglų prekybinės bendro- vės paskutinėmis savaitėmis nusiuntė į Sanhajų aviacinio benzino, kur stovi apie 80 — 150 sovietų sprausminių nai- kintojų...

Br. Aušrotas.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$4.00 Canada \$4.00
Užsieny \$4.50 Other Countries \$4.50
Australijoje \$5.00 Australia \$5.00
Skelbimai pagal susitarimą. Paieškosimų kaina \$ 1.00.

Adresų pakeitimai 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

Komunizmas - tai karas.

KULTŪRINGOJI ŽMONIJA DIDŽIŲ BANDYMŲ AKYVAIZDOJE

Gyvename didžiojo politinio žmogijos kataklizmo laikotarpiu, kuriam pagrindus sudaro nelygus kultūrinis žmogijos išsivystymas. Greta aukštos kultūros tautų, yra dar ir puslankinių tautų, kurios tebegyvena žemo lygio laikais, nes dar nėra atsiskiusios kanibalizmo. Tokia nelygia žmonių kultūrinė padėtis bando pasinaudoti komunistinis totalizmas, pats tebegyvenęs kanibalizmo laikotarpiu.

Dar nešmoka apvaldyti kultūros ateikimui, kurie žmogaus gyvenimą daro gerbūvines, sovietiniai vadina komunistai ne tik tai patys kanibalai — sunkesniu metu valgo žmogieną, skersdami savo vaikus arba artimuosius, jie kanibalizmą proteguoja ir tų tautų tarpe, kurios siekia aukštesnės kultūros bei civilizacijos. Sovietiniai kanibalai, nežūrėdami demokratinės žmogijos raidos, bando viskam pastoti kelią ir kultūringąją žmonių netrenkti kėlis tūkstančius metų atgal, kai žmogus žmogui buvo žvėris.

Iš turtiausių šalių, užimančių visą Žemės rutulio šeštadalį, kuri jau despotinių carų laikais maitino didžiąją Europos dalį, jie padarė baistą skurdo ir bado, pačių komunistų žodžiais — proletariato — šalį, kurioje protarpiais pačiai stūga juodos duonos, ir žmonės valgo žmones. Sovietiniai komunistai dabar tą bado, dvasinio skurdo tvarką bando įvesti ir kitose, kultūringesnėse už ją šalyse. Taip savo metu laukinės Azijos ordos, keliais atvejais, bandė užplūsti kultūroje pežengusią Europą, bet nuo jos pačios sunyko. Tačiau Europai teko išgyventi sunkių dienų.

Atrodo, kad dabar tas „aziatiškasis“ barbarizmas kartojasi, tikrai didesne jėga ir didesniu veržlumu. Pagal laikus, tas komunistinis kanibalizmas yra stipriau ginkluotas ir kaip sakoma rafinuotesnis. Žmonijai, kuri yra radusi geriausius progreso kelius — demokrati-

Kultūringasis pasaulis karo nenori. Labai nenori. Bet už pulties ranka gintis. Pagaliau, kultūringasis pasaulis turi moralinius principus, kurie yra griežtai priešingi kanibalų žvėriškiems „principams“. Ir karas vyksta. Ar jis sustos? Faktas yra, kad žmonija pastatyta prieš didelių bandymų. Ar ji apgins demokratinis principus, ar ji turės pasi duoti kanibalizmo bangai? Pagal visus duomenis, pagal istorinius faktus, pagal praetis patirtis, — kultūros sunaikinimas neatrodo įmanomas. Aukštesnė kultūra galų gale laimėdavo visais laikais, — ji turi laimėti ir dabar. Bet komunistinis kanibalizmas, kaip ir praeityje, yra „aziatiškas“ ir jis gali pareikalauti daug aukų. Tiems dar didesnio politinio kataklizmo laikams ir tenka ruoštis. Visiems turi būti aišku, kad susidūrimas neišvengiamas. J. Kardelis.

Mielus prietelbų p. REGINUTĘ PRIŠČEPIONKAITĘ ir p. ANTANĄ ULBĄ, sukūrusius gražią lietuvišką šeimą, sveikiname ir linkime laimės.

Trys iš Vėgintijos.

Iškus naujan kelian, p. VALERIE JOZEFOWICZ ir JONĄ PARSELĮ sveikina ir linki — pripildykite žemę. Juozas ir Vladas Parojai.

Laimingo vedybinio gyvenimo link p. p. VALERIE JOZEFOWICZ ir JONUI PARSELIUI.

Leonardas Paršelis.

Mielus prietelbų GAILUTĘ VAICIŪNAITĘ ir HENRIKĄ VALIULI, sukūrus lietuvišką šeimą, sveikiname ir linkime daug laimės.

V. ir J. Liaudinskai, L. Stanevičiūtė.

Ontario College of Art studentus coll. ELENA ŽEBRAUSKAITĘ

ir coll. ALBERT WEIR,

sukūrusius menininkų šeimą, sveikina ir pastovios laimės linki

Jonas Juškaitis,

Lietuvių Studentų Sąjungos Toronto pirmininkas.

Istorinių įvykių prisiminimai.

PIRMIEJI OKUPANTŲ SIAUTĖJIMAI LIETUVOJE

Dešimt metų jau praėjo kaip Lietuvoje sautėja rusai okupantai. Per tuos dešimt metų priaušo nauja karta, kuri, arba mažai atsimena tai, kas Lietuvoje vyko prieš paskutinius dešimt metų, arba ir visai nežino. Be to, dalis tautiečių, kurie nuo seniau gyveno šioje Lietuvoje, taip pat nematė žiaurių okupacijų, kurios prieš dešimt metų pradėjo kankinti Lietuvą ir lietuvių tautą. Todėl aš rašau šiuos prisiminimus gana plačiai, kad GG Skaitytojai, kurie to nėra patyrę, galėtų susidaryti bent apytikrų vaizdą.

Prieš dešimt metų, 1940 m. birželio 15 dieną, įsiveržė Lietuvon, kaip dabar jie veržiasi Korejon, Sovietų Sąjungos imperialistai, visų pirma rūpinosi sugriauti tai, kas buvo padaryta, arba kaip jie sakė — „sulyginti Lietuvą su Rusija“.

O visam civilizuiotam pasauliui yra žinoma, kad rusų kultūra ir carų laikais buvo žymiai žemesnė, negu Lietuvos. Lietuvos žmonės todėl ir caro laikais geriau gyveno, negu rusų žmonės. Visas gyvenimo standartas Pabaltijo valstybėse buvo aukštesnis. Taigi rusai okupantai pradžioje ir susirūpino tą standartą numušti, pažeminti ligi rusiškojo. Sovietinėje kalboje tai buvo daroma šūkiu — sulyginti Lietuvos gyvenimą su Sovietų Sąjungos gyvenimu. Bet eikime chronologine tvarka, kiek tai galima, ir sekime, kaip viskas diena po dienos buvo daroma.

Dar vyksta kova už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Okupantai bolševikai, užėmę Lietuvą karine jėga, pradžioje dar dangstėsi „taikingais tikslais“. Esą jie Lietuvos nepriklausomybės nepažeis. Bet viskas buvo daroma taip, kad kiekviena diena nešė tikrus okupacijos faktus.

1940 m. birželio 25 d. legalizuota Komunistų partija, o keltos partijos, kurios anksčiau nebuvo uždarytos, buvo uždarytos dabar. Tą dieną pradėtas Lietuvos kariuomenės „valymas“ — atleista daug karių.

Birželio 26 d. einančio Prezidento pareigas J. Paleckio įsakymu įsteigtos dvi naujos ministerijos: Pramonės ir Darbo. Pirmą ministeriją paskirtas Chaimas Alperovičius ir antrą — Jūna Kučinskis. Abu komunistai. Tuo būdu kabinete padidintas komunistų skaičius, kai komunistų visame krašte (pačios komunistų partijos pranešimu) buvo apie 700 asmenų, o tikrume dar mažiau, gal apie 300. Kabinete komunistų jau buvo: Gedvilas, Koganas, Alperovičius, Jūna Kučinskis ir ekskunigas L. Adomauskas, kuris paskirtas valst. kontrolierium. Ši grupė, būdama tiesioginėje Lietuvos atsiųsto Maskvos Komisarų Dekanozovo žinioje, pildė Maskvos įsakymus — naikina Lietuvos nepriklausomybę.

Birželio 26 d. naujas kabinetas, sena tradicija, Kaune, Karo muziejaus sodely

pagerbia Nežinomojo

Kareivio kapą.

Elnas Ministerių pirmininko pareigas užsienų reikalų ministeris prof. V. Krėvė. Mickevičius pasako šią kalbą: „Pirmieji mūsų žingsniai yra pagerbti Nežinomojo kareivio kapą, kuris visai Lietuvai yra simbolis nepriklausomos Lietuvos. Prie šio kapo, kuris

kaip ir budija mums visas tas kovas už Lietuvos liaudies gerovę, mes duodame pažadą, kad rūpinimės vykdyti visą tai, už ką šis kareivis žuvo ir paaukojo savo gyvybę: liaudies gerovę, visos Lietuvos gerovę ir visos Lietuvos gyventojų gerovę.

„Tai yra mūsų darbo simbolis, ir už tuos idealus, už kuriuos žuvo pirmieji kovotojai — už Lietuvą, laimingą, nepriklausomą, mes kovosime ir jos naujai dirbsime“.

Kaip matome, kalba eina apie Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą. Ir šią kalbą transliuoja Radiofonas per radiją. Deja, spaudos cenzūra išmeta tuos ceremonijų aprašymą ir Ministerio pirmininko pasakytą kalbą iš „Lietuvos Žinių“, kurias tada man tako redaguoti. Apie ministerių lankymąsi prie Nežinomojo Kareivio kapo trumputę žinią duoda telegramų agentūra „Elta“ ir šio kalbą detaliai „Vieną“. O Radiofonas diaktorių už prof. Krėvės — Mickevičiaus kalbos perdavimą per radiją gauna iš Sovietų administracijos smarkios pylos. Taigi: Krėvė kalba apie nepriklausomybę, o komunistai — slūdi išikimybės pareiškimus Stalinui ir dėkoja už „išlaisvinimą“.

Bet naujieji įvykiai rieda galvotrukčiais. Visuotinėje be tvarkėje, suirime, kuris visur vyko,

prasidėjo nauji įsakymai:

Įkurta Vilniaus stoties įgaliotinė įstaiga, kurios vedėju ministerio teisėmis paskirtas komunistas žydas Grossmann, po sivadines lietuviška pavardę — D. Didžiulis. Apskritųjų komendantai pavadinti apskritųjų kariniais viršininkais ir jiems perduota visa apskritųjų valdžia. Legalizuota komunistinio jaunimo organizacija — Komsomolas. Įsakymu mokyklās užleisti komunistų susirinkimams. Darbininkams išleistas įsakymas nesauvaliauti, dirbti stropiau ir kelt darbo našumą. Finansų ministeris įsakė valdininkams rūpintis prekyba ir pagrasino kalėjimu. Įsakymu neįprasti iš raudonarmiečių rusiškų pinigų, bet ne įsakymu kareiviams nemokėti rusiškais pinigais. Įstaigos nežinojo nei pinigų kurso, nei kareiviai rublius, specialiai jiems išduotus apsipirkti, bruko už išperkamus dalykus. Krautuvės tuštėjo, nes rusai, kaip šaranciai, jas užpuolė ir viską perko ir siuntė į, turtinąją tėvynę“. Steigama milicija. Gaudomi ir slūdiantį Darbo stovyklą žmonės, — po 25 ir daugiau.

Antroji ataka prieš spaudą.

„Apvalius“ redakcijas nuo pirmojo nepageidavimo žmonių, birželio 28 dieną Vidaus reikalų ministerio Gedvilos įsakymu uždaryti 2 lietuviški dienraščiai, 3 žydų dienraščiai ir 1 lenkų dienraštis. Prieš kitus dienraščius, kuriuos nepaprastai griežtai cenzuruoja, ga landamas pelis. Girdėti apie redaktorių paieškosimus. Kiek viena redakcijai komplektuoja mištabai — ten komunistų partijoje su vidaus reikalų ministerija ir Dekanozovo štabu. Uždaryti keli savaitraščiai ir žurnalai. Motyvų tarpe — per daug Lietuvoje laikraščių...

Varomi iš pareigų valdininkai ir tarnautojai: Savivaldybių departamentu, darbo rūmų, Kūno kultūros rūmų, Kauno kalėjimo viršininkas ir tt.

SPAUDOS APZVALGA

APIE MONTREALIO LIETUVIŲ PARAPIJĄ

Čikagoje išeinąs katalikų srovės dienraštis „Draugas“ pat 1950 m. birželio 26 d. 146 nr. rašo:

„Kun. Bobinas, Montrealio lietuvių parapijos klebonas, vi šiuo metu šiame mieste yra tik viena lietuviška parapija, kuri betgi daugiau aptarnauja prancūzus, kaip kad lietuvius. Girdėtis, kad pilnesniu lietuvių visi lietuviai senieji ir naujai atvykusieji, pradeda jaustis viena šeimą“.

O birželio 28 d. 148 nr. tas pat „Draugas“ jau šitaip rašo:

„Montrealio lietuvių tarpe gyvai diskutuojamas lietuvių dvasinių reikalų aprūpinimas. Šiuo metu šiame mieste yra tik viena lietuviška parapija, kuri betgi daugiau aptarnauja prancūzus, kaip kad lietuvius. Girdėtis, kad pilnesniu lietuvių visi lietuviai senieji ir naujai atvykusieji, pradeda jaustis viena šeimą“.

Krautuvės jau stigo prekių. Tarnautojai stovėjo už tuščių stalų. Ypač greit rusai išpirko laikrodžius, nes Lietuvoje jie buvo pigūs — už 15 litų galima buvo nusipirkti švaidišką laikrodį. Vėliau rusai pristuntė savų „buldogų“, bet jau po 300 rublių. O šie buvo blogesni, negu dešimčiaičiai. Viešpatavo suirutė.

Kadangi naujoji valdžia pasakė už Lietuvos nepriklausomybę, tai politinės Lietuvos srovės, nors ir nelegalizuotos, bet savo sambūriuose nutarė palaikyti šią valdžią, kuri gin-tų nepriklausomybę. Taipgi buvo nutarta eiti į visas tarnybas ir užimti pareigas.

Neatsimenu kurią birželio dieną, pas mane į „Lietuvos Žinių“ redakciją iš pat ryto užėjo Jonas Bildušas ir pasakė, kad ji išsikvietęs vid. reik. m. M. Gedvilą ir siūlęs jam Tauragės apskrities viršininko pareigas. J. Bildušas sutikimo nedavęs ir klausia mane, kaip pasielgti? Jis žinąs, kad iš to nieko gera negali būti, bet jis pasiduoos Laidininkų sąjungos, kuriai jis priklauso, direktyvoms. Aš jam pasakiau, kad yra nusistatymas laikytis nepriklausomybės principų ir pareigas užimti. Apsiverkė žmogus mano aki-vaizdoje ir, pasakęs:

dienraščius redagavo ne redaktoriai, o komunistų partija

ir per Pr. Daubidės įstaigą, Vi suomeninio darbo Vadybą, įsakinėjo viską dėti. Mane šurpas emė, kad po „Lietuvos Žinių“ vis dar tebebuvo mano parašas.

Keliom dienom praėjus ir dėkaciją užėjo dr. K. Grinius. — Kas daryti? Taip ieisti „L. Žinias“, negalima! — sakė jis.

— Aišku, kad negalima, bet kad ir uždaryti neleidžia, — atsakiau.

(Nukelta į 7 psl.)

JUOKDARIAI...

Nachališki melagiai

Nemeluokite — teisybė yra kitokia.

„Vilnis“ rašo: „Prieš dvi dešimt metų lietuvių tauta visiems laikams nuvertė buržuazijos ir dvarininkų jungą ir, iškūrusi tarybų valdžią, atvėrė sau kelią į laisvę ir nepriklausomybę, i neregėtą liaudies ūkio bei kultūros suklestėjimą“. Taip rašo K. Preikšas, „Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojas“.

Kas tame, ką rašo tas „pavaduotojas“ yra neregėta, tai tik nachališkas jo melas. Visi gi žino, kad Lietuvoje dvarininkų valdžios nebuvo, nes Lietuvoje po žemės reformos ir dvarininkų neliko. Bet dar na chališkesnis Preikšos melas — tai teigiamas, kad lietuvių tauta nuvertė tą valdžią. Juk Paleckis iškilmingame „Liaudies seimo“ posėdyje viešai dėkojo Sovietų armijai, kad ji atėjo Lietuvon ir įvedė sovietinę santvarką. O visi tie „suklestėjimai“ tai nieko daugiau, kaip nachalų plepalai.

Faktai yra tokie: Sovietų Sąjungos kariuomenė Lietuvą okupavo, įvedė Lietuvoje komunistų partijos nelaisvę ir baudžiąvą ir kankina bei marina žmones bado, skurdo, mirtinai ir fiziškai pavergimu. Tai yra tikra tiesa.

Dvylikos gaila, o tūkstančių negaila.

Tai bent komunistinė logika. 12 amerikiečių žuvo — tai gaila, o kai korejiečiai žūsta tūkstantimis... tai jų vidaus reikalas... Na ir suprask, žmogau, komunistų logiką. Be to, jūs, „Vilnis“ ir kiti komunistinių nesamonių rašytojai, atsakykite: Kodėl Stalinas nedaro žygių, kad Korejoje būtų sustabdytas karas, jeigu jums brangi žmonių gyvybė?

Valstiečių bei kumečių svajonės ir tikrovė.

„Vilnis“ apie Lietuvos valstiečių mintis šitaip pareiškia: „Ech, kad taip nuosavos žemės sklypelis, kad dar nors va gą prisidurus“, — svajojo tada kumečiai ir valstietis“. Teisingai pasakyta: ir kumečiai ir valstietis taip tikrai norėjo ir svajojo. Ir ko gi jie su silaukė prie „Vilnis“ garbinamos sovietinės okupantų valdžios? Ir iš kumečių ir iš valstiečių sovietinė valdžia atėmė tuos sklypelius, kuriuos jie turėjo, ir atidavė naujosios pa ir bjauriai meluoja. Tokia jau komunistinė sąžinė: meluoti, kiek galima daugiau. — gal kas ir prišyps, kas nors patikės. Mandrappys.

KAIP LIETUVIAI GYVENA KITUOSE KRAŠTUOSE

RAŠO GYDYTOJAS LEONAS PETRAUSKAS

Kelis Australijon nuvykusių lietuvių gydytojas Austrijos valdžia komandiravo į Naująją Gvineją, atogrąžų sritį, Orantungų žemę, kur gydytojai pradėjo turėti specialų pasiruošimą, ypač su sąpažinti su specifinėmis atogrąžų srčių ligomis. Vienas jų dr L. Petruskas, žinomųjų Petruskų šeimos narys, dabar „M. P.“ rašo:

„Mėnuo, kurį „naujieji australai gydytojai“ praleido Fort-Moresby, susipažindami su Sveikatos Departamentu ir su visų administracinių aparatų, prabėgo nejuokomis. Kiekviena diena buvo užpildoma paskaitomis ir lankymais įvairių institucijų, ligoninių, mokyklų, klubų, apšvietimo įstaigų. Būtu per daug viską aprašinėti smulkiai. Pridėsiu tik tai, kad pastebėjome, jog civilizacijos įtaka čia daug stipresnė, kaip daugias mus tikėjosi čia rasti. Vis dėlto Naujosios Gvinejos gyventojams dar toliama kelias iki JAV negro. Aukščiausias gyventojų čia pasiekiamas postas yra įstaigos raštininkas. Yra ir išimčių: keletas mokytojų, vienas gana stambios vietinės firmos reikalų vedėjas.

Vienas svarbiausių mūsų buvimo Port - Moresby bruožų buvo reprezentacijos klausimas. Buvome suklikti su įprastu australams nepasitikėjimu svetimaisiais. Tačiau jau per labai trumpą laiką mums pavyko ledu apitirpyti. Daugis mano draugų turėjo savyje ką ką daugiau, kaip medicinos patyrimo: ar tai laisvai kalbėjo anglų, ar galėjo dainuoti, ar galop, laisvai ir tinkamai jautis draugijoje, surasdamas temų, visus dominančių ir jas suprantančių. Liaudies dainos taip pat atliko savo vaidmenį, o jų buvo įvairių: lietuviškų, rusų, lenkiškų, vengriškų ir ukrainietiškių. Galimas daktas kad svarbiausia buvo tai, kad mes išstūmėme iš pasikalbėjimų temų „vietos žinias“ ir „charakteristikas“, kurios čia, kaip ir kiekvienoje mažame miestelyje, yra kasdieninė duona.

Mūsų paruošimas buvo apvaisinantis įtikimu „Registration certificate“, o tai gal gale įteisino mūsų padėtį gydytojų Nauj. Gvinejoje. Tuos liudijimus mums įteikė Australijos užsienio reikalų ministris Spender'is. Tuo pačiu buvo baigtos ir mūsų atostogos. Per kelias dienas visi buvome išskirti. Nė vienam neteko pakilti į „pragarą“, bet į daugiau ar mažiau civilizuotas vietas. Gyd. Svirklis pateko į Lae, gyd. Jackus — į Wau, gyd. Žigas — į Gollala, o man gi teko atsisturėti į Samarą.

VESTUVĖS VYKSTA GIMIMAI RETENYBĖ.

Anglijoje kol kas lietuvių laidas vykstantieji apsimokėtų. J. J-tis.

PELNINGESNI DARBAI UŽIMTI.

Prasidėjus vasaros sezono darbams, buvo tikėtasi, kad vėl daugelis anglų darbininkų išsila ir pasidarys vietų naujiems darbininkams. Dalinai taip ir yra. Darbas tekstilėje šiuo laiku nėra sunku gauti, tačiau tik su minimaliais atlyginimais. Aukštesniu atlyginimu darbai yra pilnai užpildyti ir nepaprastai sunku toki surasti. J. J-tis.

„FARMERIŲ“ NUOTAIKOS PAGEREJUSIOS.

Rudenio ir žiemės metu apsilankius pas mūsų tautiečius, kurie dirba žemės ūkio darbuose ir išimtinai bemaž visi gyvena hostelių barakuose, savo buitimi labai teisingai nusiskundavo ir derindavo planus kaip patekti į fabrikus. Tačiau dabar pavasario ir vasaros metu, dažno noutaikos yra pagerėjusios. Vyrai sako, kad pavasario oras ir saulė stiprina sveikatą, o dirbami farmose viršvalandžiai daugiau praturtina kišenes. J. J-tis.

P-LĖ LIAUDANSKAITĖS NUOTRAUKA.

Didžiausias anglų žurnalas „Picture Post“ gegužės 27 d. numeryje, priekiniame viršelyje, išdėjo p-lės Liaudanskaitės, apsidrįžusios tautiniais rūbais, nuotrauką. Žurnale įdėtas išsamus straipsnis ir nuotraukų iš DP gyvenimo Vak. Vokietijoje. Įėjame paaiškinime apie p-lę Liaudanskaitę sakoma, kad jos tėvas Lietuvos kariuomenės majoras, rusų išvežtas į Sibirą ir ten koncentracijos stovykloje žuvo. Ji su mamyte išvažiavo į Ameriką ir vežasi meninteli tautinį kostiumą, ku ji pavyko iš namų išsivežti. Ji gyvenusios 5 metus DP stovyklose, Britų zonoje, pagaliau išvyksta į lauktąją šalį Ameriką. J. J-tis.

LIETUVIAI BRAZILIJOS DŽIUNGLESE

Trys Amerikos inžinieriai, Lukštynų kaimo, Obelių valsčiaus, tikras rokiškėnas. Na, toliau patys skaitytojai galite išsivaiduoti, kad be gero pasivaizdimo neapsieita.

Darbas, darbu, o poilsis, poilsu. Pro Sao Luiz patekome į Belem do Para miestelį. Nakty vandravoje po „Night Clubs“. Pasišaukėme taxi šoferį, Hudson 1949, chapa 217. Šoferis puikiai kalba anglų, portugališkai, kokios jis tautos. Pats nežinau, jis man atsako: Turiu 5 pasus. Mat iš Lietuvos vykau Paryžių. Paskui šoferiavau Londone. Vėliau tą patį darbą dirbau Bolivijos sostinėje, La Paz, o dabar turiu ramiausia gyvenimą šiame gražiame Brazilijos miestelyje Belem. Aš neišsilaikiu ir prabėlau lietuviškai:

— Gal vėl tas tave į čia atnešė... — O jūs, „anglai“, ar jau Dievo iš dangaus atsiųst, — jis linksmai tarė lietuviškai.

Kada paklausiau, kaip jo vardas, jis noriai porino: — Jonas Triukas, iš Ukmergės. Mes buvome trys broliai. Antanas, Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanoris. Kovojo prieš lenkus ir prieš bolševikus ir iš kovų lauko negrįžo. O brolis Kostas, greičiausia bus kacamų nežudivas, nes jokios žinios negaunu iš namų. Gi aš, kaip matote.

V. Kiviška, Madeikių km., Joniškio valsčiaus, netoliese turi bičių ir vištų ūkį.

Iš Belem lėktuvu pasiekėme Petrolina, Pernambuco valstijoje. Ten per San Francisco upę statomas 948 metrų ilgo tiltas, kuris sujungs dvi valstijas, tarpe Petrolina ir Juazeiro. Stato kompanija Frank, o tilto meistrais yra Povilas Stankevičius, gyvenantis Hotel Brasil, Juazeiro miestelyje.

Prie Candals yra didžiausi naftos šaltiniai kur Viktoras Naudžiūnas, kaip mechanikas, ten uždėba po 5.000 kruzeirų mėnesiui.

Iš Amerilendo į Ipitanga susisiekimo Departamentas vedė da plentą. Kaip traktoristas čia dirba Kostas Jasulaitis.

Baia valstybė turi 426.427 kv. km ploto, o gyventojų tik 3 milijonus. Tame skaičiuje 9.027 ateiviai, iš kurių 2.795 ispanai. Mažiausia irlandiečių, būtent tik 1, o lietuvių 12, praneša dienraštis „A Tarde“ 23.3.50.

„Diario de Noticias“ 9.4.50. skelbia tą savaitę įvykusios geležinkelio nelaimės aukų sąrašą. Žuvo 129 žmonės, sužeista 371. Sužeistųjų tarpe yra Povilas Sesickas, 43 m. amžiaus, gyv. rua Dias Martins 109, Ca choeira do Itapimirim, Est. Es piritó Santo. (ALB). E. Giršis.

Pasaulių susidūrimas

KAI SAULĖ BUVO SUSTOJUSI IR ŽEMĖ PRADĖJO ATGAL SUKRTIS

Sensacinga Dr. Imanuelio Velikovskio knyga.

Apie raudonai dažančias dulkes, kurios labai erzino žmonių ir gyvulių odą, sukeliamas žaizdas ir ligas ir mirtį, pranešama iš daugelio kitų kraštų. Toliau sekė tamso nelaimė Egiptu. Tamsybė viešpatavo septynias dienas ir buvo lydimas slaugingų reiškinių. Ir tai suprantama, sako Velikovskis, kadangi kometos masė artėjo prie žemės. Priartėjimas buvo lydimas akmenų bei trupinių lietaus ir žemės stabtelėjimo: žemė sudrebėjo ir kurį laiką sustojo sukusis, kol palengva atgavo savo sukimosi greitį.

Tautos bei gentys daugely kitų kraštų turi panašius pasidavimus apie kosmines katastrofas; ilgą tamsą yra atsimę ir Suomijoje, Babilonijoje, Peru indėnų Pietų Amerikoje ir visame pasaulyje. Nežinia, koks nuostimtis žmonių ir gyvūnų žuvo tose mūsų planetą sukrėtusiose katastrofose.

Kometai prašokiant visai arti žemės, vidutinė žemės karštinis ir kometos svilninančios dujos paskatino įvairius smulkius gyvius veistis gąsdinančiai dideliais kiekiais. Kaip

kristi labai išgąstinga (akmenų) kruša, tokia, kokios nėra buvę Egipte nuo pat pradžių (Exodus 9:18). Tie akmenys buvo karšti; jiems krūtinant, ugnis maišėsi su kruša (Exodus 9:24).

„Visi medžiai sunaikinti“, rašo Ipuveris, „... neberandama vaisiaus nei žolės... pasėliai žuvo visoje pusėje... viskas dinga, kas dar vakar buvo“. Per vieną dieną derlingi laukai buvo paversti dykuma. Exodus knygoje rašoma: „Ir kruša (akmenys) nukirto kiekvieną žolę laukuose bei nulausė kiekvieną medį laukuose“.

Tokios pat katastrofos aprašymas randamas Indų tekstuose Visuddhi Magga: „Pradžioje smulkios dulkės (krito iš dangaus) ir paskui stambios dulkės, ir paskui smulkus smėlis ir paskui dideli akmenys iki uolų dydžio... tokio didumo, kaip galingi medžiai ant kalvų viršūnių“.

Meksikos indėnų Cuauhtlilan metraščiuose aprašoma kosminė katastrofa, kurią lydėjo akmenų kruša ir ugnies liūtys. Majų šventosiose knygose Popol-Vuh pasakojama: „Žmonės skendo liepsnojantame skystyje, kuris lijo iš dangaus... ir tuomet pasipylė ant jų galvų didelė ugnies liūtis iš viršaus“.

Quiche rankraštas vaizduoja, kaip Meksikos gyventojai žuvo smalos liūtys. „Iš dangaus nusileido smalos ir lipnancios substancijos lietus... Žemė buvo tamsybėje ir lijo dieną ir naktį. Ir žmonės begijo šen bei ten ir buvo lyg beprotybės pagauti; jie bandė lipti ant stogų, bet namai griuvo žemėna; jie bandė lipti į medžius, ir medžiai juos sviedė tolyn į šalį; ir kai jie bandė geltis urvuose ir uolose, tos stailga užsidarė...“

Tolimame Sibire voglų tautelė per amžius išlaikė savo atmintyse padavimą: „Dievas atsiuntė ant žemės liepsnų jūrą...“ To ugnies tvano prieštastimi jie laikė „ugnies vandenį“.

Pusę meridiano toliau į pietus, Rytų Indijoje, čiabuvių gentys turi padavimą, kad tolimoje senovėje iš dangaus lijo Sengle Das arba ugnies vanduo. Su labai retomis išmintimis visi žmonės žuvo.

Kas buvo tas ugnies lietus? Nevalytas žibalas (petroleumas) susideda iš dviejų elementų, karbono (anglies ir hidrogeno (vandenilio). Kometa uodegos daugiausia susideda iš dviejų elementų. Nėstant deguonio (oksigeno), kometai skrendant jie nedega, tačiau praskrendant atmosferą su deguoni (o tokia yra mūsų žemės atmosfera) iš dviejų elementų (anglies ir vanden-

lio) susidedančios dujos užsidega.

Midrašim, senovės rabinų aeksuose, daugelyje vietų sakoma, kad nafta (hebrajų kalba taip vadinamas petrolejus) kartu su karštais akmenimis krito ant Egipto. „Egiptiečiai atsakė izraelitams leisti išeiti, ir jis išpylė ant jų karštą naftą“.

Perėjusi degančios naftos liūtį, žemė įriedėjo dar giliau į kometos uodegą ir pradėjo artėti į patį kometos kūną. To priartėjimo pasekmėje įvyko didelis žemės sukimosi sukrutimas. Galėjo įvykti žemės ašies pakrypimas, suardęs dienos ir nakties tvarką be esminio žemės sukimosi tvarkos su griovimo. Vadinasi, galėjo įvykti tik žemės iškrypimas iš jos pozicijos, nesustabdant jos sukimosi. Iš to sukrėtimo kilo baisus vėjas: neapsakoma audra su dujomis, dulkėmis ir pelenais nusiaubė žemę.

Egipto ir Palestinos pasienyje prie El Arishyra juodo granito maldykla, kurioje yra ilgas heroglifų užrašas. Čia skaitoma: „Rezidencijoje įvyko didelis sujudimas... niekas negalėjo apieisti rūmų per devylias dienas ir per tas devylias sukrėtimo d- as buvo tokia baisi audra, kad nei žmonės, nei dievai (karališkos šeimos letą dienų ir visa žemė buvo bepsnose, kurie buvo greta jų“.

(Bus daugiau).

Tai Vakariečių Penketukas, girdimas antradieniais ir ketvirtadieniais 5.45 p. m. per Trans-Canada tinklą. Jų programoje 15 minučių pietų meto muzikos.

Mūsų mokytojų reikalai Kanadoje

Toronto įvairių tautybių anglų kalbą. Jei pavyks kolegiškai baigti ir tokiu būdu išsigrįžti į Kanados mokytojų cenzą, tai, kol čia mokytojų trūksta, darbo gauti bus nesunku, žino ma, ne Toronte, bet toliau šiaurėje, kur nors Sudburyje. Kadangi kolegijoje mokslas čia dienos metu, tai studijuojantieji vargu begalėtų dirbti kokią darbą pasipinigauti — jam reikėtų turėti gatavų pinigų.

Paklaustas, ar nevertėtų įsteigti mokytojams ateiviams specialius kalbos ir pedagogikos kursus, viceministeris atsakė neigiamai. Geri kalbos kursai šią vasarą yra prie Toronto universiteto, skiriami intelligentams. Jie geriausiai tinka ir mokytojams. O kai dėl pedagoginių kursų, tai provincija Toronte turi mokytojų ruošimo kolegiją, privalomą kiekvienam vid. mokyklos mokytojui — taigi ir mokytojams ateiviams. Tai yra vienintelis kelias. Nebūtų jokios prasmės daryti kokių išimčių.

Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, kad pradinio mokyklų mokytojų reikalas yra keblėsnis. Toks mokytojas turi kalbėti visais atžvilgiais pavyzdžiai anglų kalba, nes jis turi mokyti tos kalbos visokios tautinės kilmės vaikus, palaikyti tvirtus anglų kalbos pagrindus visoje kanadiečių tautoje. Jei toks mokytojas ateivis atsirastų, jis turėtų dar pastudijuoti specialioje šios rūšies mokytojų ruošimo mokykloje — Normal school.

Netrukus tikimasi apsilankyti pas kolegijos dekaną sužinoti pačių smulkmenų, kaip į tą kolegiją įstoti, kas ir kaip ten studijuojama, koki kiti konkretūs reikalavimai gali būti atstomi mūsų padėties kandidatams. Apie tai kolegijos mokytojai taip pat bus informuoti per laikraščius, kaip ir ši kartą.

Jei visi duomenys komisijai pasirodys teigiami, tai kandidatas bus į kolegiją priimtas ir per vienerius mokslo metus dar turės progos patobulinti savo

P. Štuopis.
Liet. mokytojų atstovų vardu.

Vyt. Tarvainis

PIRŠLIAI

Atvažiuoja piršliai. Apkaišytas vežimas. Žirgas ugnį pasagom skelia. Jie pasuks tuoj pas mano mergelę ir kalbės ir meluos, kas juos žino.

Prieš gavėnią ten vėliau bus linksma, šoks, dainuos ir išgers... Tik motulė dukrelę apverks ir išleis, kur jaunystė palinksta.

Vytautas Dubra KNYGA APIE VIENĄ MOTERĮ ROMANO IŠTRAUKOS

8.

Netrukus prasidėjo ir su-tuoktuvų aktas. Aš klausiau si jo teksto, kartojau, kas reikėjo, tačiau mano girdimi žodžiai neturėjo kitos reikšmės, tartum jie būtų buvę tik paprasčiausi garsai. Aš girdėjau „Stasys Prūsaitis“, bet man ne buvo aišku, kad čia tikrai apie Stasį kalbama. Taip pat ir mano pavardė neįsamonino manęs, kad tikrai čia pati būčiau. Bendras įspūdis buvo toks, lyg čia vyktų kažkas gana paprasta, ir aš klausiau patį save, ar tu kelių, automatiškai pakartotų žodžių galėjo pakakti dviem žmonėms į vieną gyvenimą sujungti.

Tėvui išėjus, aš pasijutau lengviau. Stasys laikė mane apkabinęs per liemenį. Kita ranka jis pasukiojo radio suktukas, sustoję ties viena stotimi, o tada atsigrįžo į mane, prisitraukė mane visą ir pagavo mano lūpas. Kažkas užmerkė man akis, ir, tartum virpėjimas medžio lapuose, drebulys perbėgo mūsų kūnais.

Tuo laiku pasigirdo lauko durų varstymas. Aš supratau grįžtant mano brolių ir atsipalaidavau iš Stasio. Mes palikome vienas šalia kito. Kada Algis praverė valgomojo duris,

jis aiškiai buvo nustebęs mus matydamas. Jis stabtelėjo tarpduryje sumišęs ir pratarė, matyt, atsiprašydamas, kad įėjo nepasibeldęs.

— Atsiprašau. Aš nemaniau, kad jūs čia...

Aš negalėjau susilaikyti nusišypsojusi.

— Tu gali ramiausiai eiti gulti, — pasakiau. — O gal aš turiu tau pakloti?

— Ne, ne. Aš pats susitvarkysiu.

Buvo pats patogiausias laikas mums pasitraukti.

— Na, tada — labanakt! — ištariau aš, eidama iš kambario, o Stasys sekė mane.

Aš pirmoji įėjau į miegamąjį ir uždegiau šviesą. Man pasisukant nuo elektros migtuko, Stasys pagavo mane. Jo žvilgsnis atrodė apsišalęs, o lūpos tebebuvo drėgnos, kaip valgomajame. Jis rengėsi pakelti mane nuo žemės, bet aš sulaukiau jį sakydama:

— Tu dar nepažįdėjai, kaip aš sutvarkiau kambarį.

Stasys apsižvalgė, stovėdamas šalia manęs. Ant staliuko ir ant spintelės aš buvau pastatęs gėlių. Nuo to laiko, kai buvo mirusi mano motina, kambarys buvo žymiai palaidavau iš Stasio. Mes palikome vienas šalia kito. Kada Algis praverė valgomojo duris,

ta — prie kitos. Kitose vietose

KULTŪRINĖ KRONIKA

MAŠINA TIRTI ŠIRDŽIAI

Illinois universiteto mokslininkai dr. Krasno ir dr. Ivi pa-skelbė, kad jie pastatę tokią mašiną, kuri tiksliai nustato širdies nesveikimą. Mašina darinti diagnozus 98% tikslumu.

„MIŠKAS UŽIA“

Simo Bakšio parašytą scenos vaizdėlį, parodantį Lietuvos miškų pavasrį, su seneliu miško sargu, su iš mokyklos per mišką grįžtančiais mokiniams, jį pasikalbėjimus, dainas ir kt. liepos 1 d. Sao Paulo Dariaus ir Girėno salėje vaidino lietuvių kalbos pamokų lankytojai. Miško dekoracijas piešė tapytojas Jonas Šepetauskas, dainų mokė L. Ralickas.

DAIL. JONAS RIMŠA,

Meno studijos direktorius La Paz mieste, Bolivijoje, netrukus atvyksta į Braziliją ir Rio de Janeiro mieste suruoš savo kūrinių parodą. Bolivijoje mūsų tautietis yra plačiai pagarsėjęs. Iš Brazilijos dail. J. Rimša žada vykti į Europą. Dailininko žmona gyvena Brazilijoje.

ADELAIDĖS KULTŪRINIS GYVENIMAS.

Adelaidėje yra apie 800 lietuvių ir skaičius kasdien auga. Tuo būdu Adelaidė natūraliai taps lietuviškumo centru Australijoje. Jau dabar Adelaidėje yra pačios stipriausios visuomenės, kultūros bei meno jėgos: dail. A. Rūkstelė, smuikininkas P. Matukas, kuris netik radiofone bei koncertuose duoda savo programas, bet ir ruošia naujuosius smuikininkus, solistai — E. Rūkstelėnė, Vasiliauskienė, Dainienė, P. Rūtenis, L. Kazlauskas ir kiti; choro vedėjas V. Šmukus su pačiu geriausiu lietuvių vyrų choru Australijoje.

Adelaidėje pirmieji susibūrė ir dramos mėgėjai, ir režisuoja P. Rūtenis, pastatė „Pirmąjį Skambutį“. Gaila tik, kad po to mūsų teatralai kiek pasitraukė, dėlto adelaidiškai tiki, kad jie po ilgesnio poilsio energingai kibs į darbą.

Adelaidėje turime ir 5 lietuvių studentus, studijuojančius Adelaidės universitete. Turime 9 teisininkus, kurie ypatingai reikšiami kultūriniam bei visuomeniniam darbe. Turime Kleboną Kun. Dr. P. Jatulį. Adelaidės arkivyskupo

žodžiais, „visi kunigai turėtų būti tokie, kaip Kun. Dr. P. Jatulis“.

Turime čia geriausiai organizuotus visos Australijos lietuvių skautus, kuriems vadovauja psikt. V. Ilgūnas. Turime seniausią iš visos Australijos lietuvių tautinių šokių grupę. Tai V. Katkevičiaus nuopelnas. Adelaidės apylinkėje įsikūrė, turbūt, pirmoji lietuviška plytinė.

Pagaliau, kovo 26 d. įsteigtas Lietuvių Sporto klubas Vytauto, kurio pirmininku išrinktas J. Kalvaitis. (AL)

NAUJAS SAVAITRASTIS

Vokietijoje nuo liepos 1 d. pradėdas eiti naujas savaitraštis „Tremtis“. Būsias leidžiamas Memmingene, ten, kur ejo biuletenis „Laisvoji Lietuva“.

IŠ AUSTRALIJOS BĖGA MUZIKAI

Žinomas altistas St. Gabrielavičius, kuris su žmona, išraškinio šokio šokėja D. Nasvytyte, buvo nuvykę Australijon, keliasi į Ameriką, nes Australijos muzikų profesinė sąjunga jo nepriima, nors pripažįsta esant geru specialistu.

Idomu, kad smuikininkas Povilas Matukas ten koncertuoja radiofone ir tt.

Gegužės mėn. Adelaidėje buvo estų lietuvių koncertas, kuriame dalyvavo P. Matukas, sol. E. Rūkstelėnė ir šokėja R. Ploksytė, E. Rūkstelėnė ir tautinių šokių grupė, vedama L. Gintytės.

S. Gaidelio vadovaujamas choras Manchester, Anglijoje, dalyvavo tarptaut. koncerte ir pasirodė labai gražiai.

Dailininkas Krivickas Freiburge, Vokietijoje, padarė savo dailės darbų parodą.

Prof. Petraškevičius ir prof. Kazys Slezevičius sovietų valdžios esą ištremti į Sibirą.

Gydytoja S. Saunonienė gavo darbą Rio de Janeiro miesto ligoninėje kaip gydytoja, savo specialybeje.

JAV „Darbininkai“ perėmė leisti Tėvai Pranciškonai.

AUSTRALIJOS TRIUŠIAI

Skaičiuojama, kad Australijoje yra prisivisusių apie 100 milijonų triušų, kurie sudaro kraštui didelę nelaimę, nes viską, kas žalia, suėda ir net pa-rausla geležinkelio pylimus, upių užtvankas. Išnaikinti triušius esą sunku, nes jie labai sparčiai dauginasi.

— Begėdis! — pasakiau. Stasys apkabino mane per liemenį.

— Man idomu, o tu man taip ir neatsakai.

Jis buvo nusiteikęs išdykau-ti ir ta nuotaika mane galvino, lyg vėjelis per kaitras. Stasys spyrė mane pasakyti, net grąsino juokais, tačiau aš priešinai. Tada jis užgesino elekt-rą ir pakėlė mane ant rankų.

— Palauk, Stasy! Man reikalinga šviesa, — pasakiau aš tokiu tonu, kad jis paklausė.

Aš vėl įjungiau šviesą ir pa-prašiau jį porą minučių pasto-vėti nusišvėjęs prie lango.

Jei taip, aš geriau išei-siu už durų, — pasisūlė Sta-sys ir išėjo.

Aš greitai paklojau abi lo-vas. Man atrodė, kad jam esant, to aš nebūčiau galėjusi padaryti. Susitvarkiusi aš dar pažūrėjau per veidrodį į savo kiek išvargusį veidą ir nuėjau atsisėsti ant sofos. Tik dabar Stasys iš lengvo pravėrė duris.

— Jau, jau, — pasakiau.

Įėjo jis su lagaminu, kurį buvo dar dieną atsinešęs. Įėjo, lyg svečias į viešbutį, o ne ma-no vyras. Ką jis galėjo būti at-sinešęs? — Aišku, — drabu-žius, baltinius. Vyriskus bal-tinius... Piesą, per paskuti-nierius metus aš buvau tikra namų šeimininkė, man teko daug kartų matyti tokius bal-tinius. Tačiau jie buvo mano tėvo arba mano brolio. Čia gi stovėjo naujas žmogus, kuris su lagaminu, su visais tais bal-tiniais turėjo įeiti į mano gyve-nimą.

— Kodėl tau rūpi žinoti? — paklausiau, nesupratusi ką jis galvojo.

— Tos lovos pasenė. — jis vis šypsojosi.

Anglų kalbos raida ir sąranga

RAŠO V. PETERAITIS.

III. Tartis

Didžiaus sunkumas ne tik mums, besimokantiems anglų kalbos, bet ir anglams sudaro tarties ir rašybos skirtumai. Nė vienoj kitoj kalboj tarimas taip didžiai nesisiskiria nuo rašybos, kaip anglų kalboje. Nė vienoj kitoj kalboj tas tarimas toks nelogiškas ir netaisyklin-gas, kaip anglų kalboje. Nėra nė vieno balsio, kuris visur vie nodai būtų tariamas. Nėra net garso junginių, kurių tarimas visur toks pat. Paimkime pavyzdžiui šį garų junginį „ough“. Kaip jį tarti? To niekas negali pasakyti. Jei paimk-sime žodžius rough „šiurkš-tus“, tough „kietas, tampa-rus“, enough „gana“, tai visur paskutiniuosius keturis garsus tarsime — af. Analogiškai bū-tume linkę tarti ir pough „a-ti“, bough „šaka“, bet tuos pa-čius garsus šiuose žodžiuose reikia tarti — au, kaip: plau-bau. Na, o kaip tarti cough „kosi“, dough „tešla“, th-rough „pro, kiaurai“, hiccough „žaksėti, žaksėjimas“? Juos be mėginami tarti, tikrai pra-dėsime žaksėti. Tas pats gar-sų junginys šiuose žodžiuose tariamas — oi, —ou, —ū ir —ap: (kof, dou, thrū, hikap. Išėina, kad reikia dvi kalbas iš-karto mokintis, nes anglų kal-bos tarimas nuo rašybos tiek pat skiriasi kaip prancūzų nuo iotynų kalbos. Kodėl taip yra?

Tartis, kuri Viduriniaisiais amžiais sutapo su rašyba, nau-jaisiais laikais toliau vystėsi. Kašyba su spaudos įvedimu sta-bilizvos ir liko pastovi, vėliau nebereformuojama. Rašyba ga-lima supastovinti, bet ne tarti. Tartis gyva, visą laiką keičia-si. Kodėl? Ogi todėl, kad nei kalbos, nei girdos organai nėra tobuli. Vaikai, besimokindami kalbos, pamėgdžioja suaugu-sius, taip kaip girdi ir kaip su-gėba. Bet tas pamėgdžiojimas nėra samoningas ir tobulas. Dėl tokio netobulo pamėgdžio-jimo ir kyla skirtumai indivi-dualinėj kalboj, skirtumai tarmė-se ir pagaliau skirtumai kal-bų šeimose. Jie ryškėja pama-žu ir pagal tam tikrus garų dėsnius, šiaip ir toj pačioj ge-neracijoje tos pačios šeimos ar ba tautos nariai nebesusinė-kėtų.

Tat tarimui toliau besivys-ant, o rašybos prie tarimo po spaudos įvedimo nederinant ir įvyko tarties ir rašybos nesuta-pimas. Tik gaila, kad spauda nebuvo anksčiau įvesta, sakysiu dar ir šian-

jau buvome vyrai ir žmona. Iš važiuoti buvo pramoga ir vienintelė galimybė išvengti smal-sių, tiriančių žvilgsnių, ku-ruos jaunavedžiai turėjo mo-kėti drąsiai sutikti arba taip elgtis, tartum jų nepastebėtų.

— Reikia pasiminti viską, kas bus reikalinga, — kalbėjo Stasys. — Bet žinok, ko ten gali prireikti.

— Aš pasiimsiu, kas man reikalinga, o tu žiūrėk savęs.

— Aš maniau, kad mes žiū-rėsime, kas mums reikalin-ga... — juokais prikšio man Stasys.

Susijungę kūnu ir siela, mes tebesilaikėme kiekvienas savo aplinkumos ir papročius. Kada aš dėjau ir lagaminą įvairius savo daiktus, Stasys vis klausė išdykaudamas:

— O ką tu ten dedai?

Aš slėpiau nusišukdamas. Išskrujau aš drovėjau išskleis-ti savo baltinius, tartum tai bū-tų daugiau už mūsų kartu pra-leistas naktis ir dienas. Ir taip nes kiekvienas sau krovėme po lagaminą.

Kelionėje abu mes buvome nekalbūs. Vienas kitas rankos paspaudimas, po jo — žvilgs-nis ir vėl nieko. Aš jutau ša-lia savęs Stasį, man buvo ra-mu, ir jokie norai nekėlė ma-nęs iš užsimiršimo. Jei aš ką nors ir galvojau, mano mintys slinko be jokių pastangų, tar-tum susijungiamos su vienedu traukinio ratų dardėjimu. Aš buvau nešama. Jei ne kieno kito — tai prabėgančio laiko.

— O ką tu ten dedai?

Aš slėpiau nusišukdamas. Išskrujau aš drovėjau išskleis-ti savo baltinius, tartum tai bū-tų daugiau už mūsų kartu pra-leistas naktis ir dienas. Ir taip nes kiekvienas sau krovėme po lagaminą.

Kelionėje abu mes buvome nekalbūs. Vienas kitas rankos paspaudimas, po jo — žvilgs-nis ir vėl nieko. Aš jutau ša-lia savęs Stasį, man buvo ra-mu, ir jokie norai nekėlė ma-nęs iš užsimiršimo. Jei aš ką nors ir galvojau, mano mintys slinko be jokių pastangų, tar-tum susijungiamos su vienedu traukinio ratų dardėjimu. Aš buvau nešama. Jei ne kieno kito — tai prabėgančio laiko.

Pirmadienį, kada mes ren-gėmės važiuoti į Palangą, mes

LIETUVIŲ KULTŪRINIO SĄBŪRIO „ŠVIESA“ VI-SUOTINIS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

L. K. S. „Šviesa“ visuotinis atstovų suvažiavimas, susirin-kęs 1950 m. birželio mėn. New York'e, priėmė sekančią rezolu-
ciją.
Dabartinė Lietuvos išeivijos banga, laukusi Europoje gali-
mybės grįžti Tėvynėn, šan-
dien tapo išblaškyta po pasau-
lio kontinentus. Jos organiza-
cijų veikla to išsiskirstymo pa-
sėkoje yra pavožingai susilpnė-
jusi. Išeivija tapo atvira lietu-
vybei abejingų ar priešingų
veiksnų įtakai.
Šios padėties, akivaizdoje,
sąbūris „Šviesa“, įsisteigęs
tikslu saugoti ir brandinti Lie-
tuvai jos jaunimą, ryžtasi savo
veiklą tęsti ir plėsti, nežūrin-
dami esamų sunkumų.
Mes kviečiame visus šviesie-
čius ir sąbūrio ideologijai ar-
tumus asmenis steigti sąbūrio

NAUJI RAŠTAI

G. A. Buerger BARONO MIUNCHHAUZENO NUO-TYKIAI, karaliaujant, keliau-jant ir medžiojant. Išleido lie-
tuvų spaudos centras Ameri-
koje „Gabija“. 340 Union
Ave, Brooklyn, N. Y., USA.
Iš Franz Hoffmann jaunimui
paruošto leidinio išvertė M.
A. Ilustracijos patimos iš ori-
ginalo. Viršelį piešė dail. P.
Osmolskis. Kaina \$ 1,24. La-
bai į gausiai ir gražiai
ilustruotas liediny, turįs 116
puslapių. Kanadoje galima
gauti „NL“ Spaudos skyriu-
je: 3A — 4 Ave, Ville Lasalie,
Montreal, P. Q.

Nepriklausomas kultūros žurnalas „NEMUNAS“ 1 nr. Leidžia lietuviškų raštų rėmė-

dien tebevykstant, o Anglijoje
jis devyniolikim šimtųjų
virto vėl ilgą garsų: krait,
gras, plant, dans, arm „ran-
ta“. Bet trumpasis „a“ gar-
sas, prieš išsivirsdamas į e spal-
vos grasą, kai kuriuose žo-
džiuose palgėjo. Tada jis ga-
vo kitą e garso atspalvį atšuo-
nioliktame šimtmetyje, kaip žo-
džiuose make „daryti“, place
„viena“, age „amžius“: mēk,
plēs, ēdž. Tik, jei po trumpo
jo „a“ garso sekė „r“ arba „i“,
su kitu priebaisiu, tai a apigė-
jės, toliau jau nebesivystė,
kaip žodžiuose car „automobi-
lis“, arm „ranka“, hard „kie-
tas“, sharp „aštrus“: kar, am,
hard, šap.

Iš to pavyzdžio matome, ko-
ki painiava anglų kalbos gar-
sų išsivystyme naujaisiais laikais.
(Bus daugiau)

Iki šiol aš niekad nebūčiau
patikėjęs, kad mano ieškan-
čiai sielai užtektų vieno myli-
mo žmogaus. Dabar aš jau-
čiausi suradusi pilną gyvenim-
ą, nors žinojau, kad man ne-
patiktų nei jauni karštuoliai,
kuriems viso pasaulio, atrodo,
maža, nei daugiau pergyvenę,
kurie nebegali visiškai pilnai
atsiduoti jausmui ir todėl neti-
ki, kad kitas galėtų vien meile
gyventi.

Mes buvome nuostabiai pasi-
keičę. Kaip vaikai, į nerikš-
mingiausius veiksmus mes ne-
rėmė visą širdį ir matėme tik-
tai, kas čia pat mūsų akyse bū-
vo. Kada pajūryje aš žarsty-
davau ant kojų saulėtas smil-
tis, akimis aš sekdavau tarp
orštų prasimušančias srove-
les, ir tas žaidimas patraukda-
vo visą mano dėmesį. Aš gar-
tėdavau, nieko nejausti, nen-
orėti ir negalvoti.

Arba tos nuostabios pušys.
Kada mano žvilgsnis pakida-
vo nuogaus liemenimis iki ža-
luojančių viršūnių, aš nusiir-
davau su jomis per dangų, bal-
tais debesėliais, nusagstyta,
ir nebejaudavau nieko, kas
mane su žeme rištų.

Aš buvau daug girdėjusi kal-
bant apie nekaltybę, kaip apie
jautriausią moters būtybę vie-
tą, kuri, neišmanėlių užgauta,
gali suardyti visą būsimą vedu-
sių gyvenimą. Panašaus pajau-
tymo man neteko išgyventi.
Kaip prinokęs vaisius pats
sprogina kevalą, taip mano

Sensacingas banko apiplėšimas ir žmogžudystė

Tarp Simcoe ir Tilsonburg
mažame Lankton miestyje
banko apiplėšimas ir 2 žmonių
nužudymas labai sujaudino vi-
šą miestelį ir artimas apylin-
kes.

Birželio 21 d. į banką įsiver-
žė jaunas, mėlynais marškin-
iais, ginkluotas vyras ir vi-
sus tarnautojus suvarė į atski-
rą kambarį. Bankas yra su-
jungtas aštarmeniu signalu su
artima krautuve. Vienas tar-
nautojas, nepastebimai, kol bu-
vo varomas į atskirą kambarį,
spėjo pasignalizuoti, bet įbe-
gęs bankan krautuvininkas,
taip pat liko uždarytas su ki-
tais tarnautojais. Plėšikas pa-
grobė apie 23 tūk. dolerių ir,
sėdęs automobilyje, kuris, kaip
vėliau paaiškėjo, buvo pavog-
tas Windsor, leidos galvotruk-
čiais bėgti.

Užliarmuoti miestelyje bu-
vo du ūkininkai — belgai šoko
jo vyti. Atsitikiniai jie savo
automobilyje turėjo talkiaus
šaudymo montekristinį šautu-
vą. Juo ūkininkai pašovė įbe-
gusio mašinos padangą. Plėši-
kas, nuo greičio nublokštas į
griovį, iš automobilio greit iš-
soko. Čia pat buvo jau ir vi-
jikai. Plėšikas, paleidęs seri-
ją šūvių, juos abu nudėjo vie-
toj, o pats, iš savo automobilio
stovėjęs apie porą tūkstančių
dolių ir metęs be šovinių gink-
lą, pabėgo į mišką. Jo auto-
mobilyje liko apie 21 tūkst. dol.

Visa pietinės Ontario pro-
vincijos policija stojo plėšiko
ir žmogžudžio gaudyti. Net
lektuvais buvo žvalgomos apy-
linkės. Sujaudinti gyventojai
stropiai talkininkavo. Paga-
liau birželio 24 d. po pietų nur-
sikaltėlis buvo suimtas prie
Straffordville, Ont., vieno ūki-
ninko kluone. Jis čia, matyt,
išėjosi. Besislapstydamas mi-
škuose visas susidurskės ir la-
bai išalkęs. Jo kišenėse rastos
dvi žalios bulvės. Ginklų ne-
turėjo.

Nusikaltėlių suėmus, įtempi-
mas atlyžo. Tačiau tenka pa-
stebėti, kad Lanktone bankas
buvo apiplėštas ir pernai. Ke-
li plėšikai sėdi kalėjime, bet
vienas jų iki šiol nesugautas.
L. E-tas.

KRATOSI PRIMETAMAI.
Welland, Ont. Wellande įvy-
kusią žmogžudystę ir sav-žu-
dystę (žiūrėti „NL“ Nr. 24).

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius fri-
zavimus, dažymą ir kt.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ
(B. M. Dodon)
2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH
Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriu-
je Montrealyje.
SEŠIŲ MĖNESIŲ KURSĄ PAŽENGUSIEMS
MOKINIAMS.
Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris
dolerius mėnesiui.
Rašykite:
Laslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount,
Quebec.

VIRBALL ELECTRIC REG'D

Jeį Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite
TEL. DO. 3655
Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655
816 JEAN TALON, W, MONTREAL

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL

Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubo
MIKE GROCERY
SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989
Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriau-
sia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vie-
toje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiro
atlyginimo.

ašku, kad nors ir tris šokus
šoko, bet patinka.

Baigdamas noriu priminti,
kad nesu matematikas ir todėl
sausai žodį prie žodžio nekl-
juoju, pirmą juos „nusverda-
mas, išmėruodamas“, kad nie-
kas prie jų neprisikabintų ar jo
klaidingai suprast negalėtų.

Nedrašiu balsu išdrįsciau
priminti, kad faktų išpūtimo
nebūs, jei tuom daugiau pasi-
domėsite.
Lethbridge'o KLT sk. korresp.
Stasys Noreiča.

LIEPOS MEN.

9 d. SEKMADIENI Visus kviečiam atsilankyti i linksma jaukia gegužine HAMILTONE

Visus kviečiame atsilankyti.
Gegužinė įvyks dar hamilton-
iečiams nematytoje vietoje.
Nuo Hamiltono maždaug 15
mylių vienoje anglų farmoje.
Gegužinės vieta yra žavėtinai:
š vienos pusės gražus kalnas,
pakalnėje nepaprastai erdvi pa-
togi šokiams ir sportui pieva,
kitoje pusėje gražus miškelis,
o per vidurį pievos teka srau-
ni upė. Kiekvienas atvykęs ga-
les maloniai praleisti laiką ir
pakvėpuoti tyru oru.

Vykstančių į gegužinę spe-
cialūs autobusai lauks prie Lie-
tuvų Parapijos Bažnyčios (58
Dundurn Str. N.). Autobusai
išvyks tuojau po pamaldų.

Tiems, kurie dirba iki pietų,
autobusas bus prie parapijos
bažnyčios 5 val. 30 min.

Gegužinės vieta taip atran-
dama: važiuojant nuo lietuvių
parapijos bažnyčios 58 Dun-
durn Str. N., reikia važiuoti
Toronto link keliu, tai yra 6 ke-
las. Vėliau reikia važiuoti į
penktą kelią (5). Šis kelias,
vadinamas Dundas kelias, veda
tiesiai iki Toronto lietuvių pa-
rapijos. Penktuoju (5) keliu
reikia važiuoti per miestelį
WATERDAUN, po to per

LIETUVIŠKA VALYKLA

Valome, prosijame, dažome ir sutaisome vyriškus ir mo-
teriškus rūbus. Be to, prosijame vietoj laukiant.
Paimame iš namų ir pristatome atgal.
Darbas atliekamas sąžiningai ir tvarkingai.
5945 Park Ave — Montreal, Tel. GR 9719.

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.
Lietuvis atstovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon).
Sąžiningai patarnaujame Lietuviams, perkant bei par-
duodant narius ir visų rūšių biznius.
Duodame išsimekėjimui su 1 ir 2 mortgage.
2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227
(Dieną ir naktį)

JOE HAVER Radio Tarnyba

Taisomi visų rūšių aparatai.
TELEFONAS RANDOLPH 4708.
63 ST. CLAIR AVE. EAST. TORONTO.

LIETUVIŠKA BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVĖ.
PARDUODAME GATAVUS.PRIIMAME UŽSAKYMUS
IR PATAISYMUS.
ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką, ZUKAS ANTANAS

1064 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel.
TR 5929, priima pataisymams įvairius laikrodžius.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos že-
mesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja.
Kreiptis vakarais po 6.30 val.

Toronto lietuvių namų statybos klausimu

RAŠO A. RYMANTAS

Gal dar nesenoje praeityje pitalą sutelkti iš Toronto lietuvių namų statybos klausimas ir nebuvo taip aktualus, tačiau dabar, kai Toronto mieste priskaitoma per 4000 lietuvių (tikras skaičius nežinomas), šis klausimas pasidarė labai aktualus, svarbus ir neatidėliotinas. Gana dažnai Toronto lietuvių tarpe šis klausimas diskutuojamas, girdima įvairių nuomonių, tačiau principo dauguma tų nuomonių sutampa, kad Toronto lietuviams yra būtina turėti savo bendruomenės namus, kur galėtų koncentruoti visas Toronto lietuvių visuomenės bei kultūrinis gyvenimas, ir kad tokius namus Toronto lietuviams drąsiai gali įsigyti ar pasistatyti, tik reikia neatidėliojant ir visiems bendroms jėgomis veikti. Tolimesnis dėsningas veikla mūsų nenaudai, nes be namų, be savo nuosavos pastogės, negalėtume suburti visų ar bent daugumos lietuvių bendram taut. darbui ir per ilgą laiką daugelis nuo tų bendrų lietuviškų reikalų nuolatų.

Tenka nugirsti net tų asmenų daromus priekaištus, kodėl iki šio laiko šiuo klausimu niekas nesirūpino, nors esama Toronte daug lietuviškų organizacijų. Tiesa, tenka pripažinti, kad Toronto tikrai yra nemaža lietuviškų organizacijų, taip pat tenka pripažinti, kad tos visos organizacijos bendrai paėmus neapjungia daugumos Toronto lietuvių bendruomenės. Gal didesnioji dalis Toronto lietuvių jokioms organizacijoms nepriklauso, tačiau jų dauguma, jei ne visi, įsijungs į jau organizuojamą Toronto Lietuvių Bendruomenę.

Kas gi būtų buvę, jei viena iš esančių Toronto lietuviškų organizacijų būtų ėmusis to didelio Toronto lietuvių namų statybos darbo. Kiekviena organizacija, neturėdama didelio nuosavo kapitalo, turėtų tą ka-

pitalą sutelkti iš Toronto lietuvių visuomenės, bet kuri forma. Tačiau, vargu ar bent kurios, vienos iš esančių, organizacijos darbas būtų sekmingas ir našus. Atrodo, kad šis klausimas buvo visų teisingai suprastas ir pramanytas. Dabar gi, einant prie Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės organizavimo namų statybos klausimas darosi daug aktualesnis ir, sakyčiau, patikimesnis, nes tik bendruomenės vardu ir lėšomis šis darbas galės būti įgyvendintas.

Kiek žinoma, š. m. birželio mėn. 20 d. įvykusiame KLB Toronto Apylinkės LOK susirinkime, kuriame dalyvavo visų Toronto lietuviškų organizacijų atstovai, be kitų klausimų svarstytas Toronto lietuvių namų statybos fondo klausimas. Nutarta sudaryti laikinąją Toronto Lietuvių Namų Statybos Fondo Valdybą iš KLB Toronto skyriaus KLS Toronto skyriaus ir „Verslo“ Sąjungos atstovų. Laikinąją Namų Fondo Valdybą pavesta nedelsiant imtis visų galimų priemonių organizuoti, įsteigti ir ugdyti Toronto Lietuvių Namų Statybos Fondą ir išstudijavus eiklą nedelsiant eiti prie pastovios Namų Fondo Valdybos sudarymo.

Kaip matome, Toronto Bendruomenės LOK ir organizacijų atstovai šį taip svarbų visiems lietuviams namų statybos klausimą pilnai suprantą ir rūpinasi, kad šis darbas būtų pradėtas neatidėliojant vykdyti. Tenka džiaugtis ir sveikinti, kad pagaliau šis didelis ir svarbus darbas bus pradėtas ir palinkėti visiems, kuriems teks dalyvauti šio darbo pravedimo akcijoje, pasiryžimo, ištvermės ir nenulstamo darbo. Tenka manyti, kad lietuviškosios organizacijos ir visuomenė visokeriopai tą darbą remis ir visomis galimomis priemonėmis padės. Kiekvieno gi lietuvių pareiga parodyti savo geriausius

Pavergtoje Lietuvoje

NESISEKA DAINŲ RUOŠA

„Tiesa“ rašo, kai Klaipėdoje veikia 11 chorų, tačiau iš jų iškta du pakenčiamai pramokę Dainų dienos dainų programą, o kiti visi silpni ir visai nepasiruošę. Aišku — sabotuoja

Nekovingi moksleivių laikraščiai

„Tiesa“ labai jaudinasi, kad Kauno miesto moksleiviai neišna tokia vaga, kaip jiems paritja liepia. Netgi vienos gimnazijos, kuri pavadinta „Komjaunimo“ vardu, laikraštėlis esąs nekovingas, neiškelia pirminių, straipsneliai be parašų. Užmiršamos „ideologinės temos“.

Matyti, tie moksleiviai dar nepamiršo, kad jie yra lietuviai.

— Per paskutinius 5-rius metus gydytojo specialybę Kauno universitete įsigijo 949 asmenys.

LENKŲ DP TRAGEDIJA WELLANDE PRIMETAMA LIETUVIAMS

Sault-Ste-Marie, Ont. „Nep. Lietuvos“ 24 Nr. K. Zukauskas plačiai aprašė lenkų DP tragediją Wellande, kur lenkas DP Leon Mroczkowski nužudė kitus du lenkus D. P. — Joseph Skrynnik su žmona ir pats nusižudė. Apie tai plačiai buvo aprašyta ir mūsų mieste anglų kalba išeinančiam dienraštyje „The Sault Daily Star“.

Šią DP tragediją liečias straipsnis buvo atspausdintas oirmame dienraščio puslapyje, svarbiausioje vietoje, didelėmis

norus, kad mes ir toli nuo savo tėvynės tremtyje lietuviškų reikalų nepamirštame ir pagal išgales kuriame lietuviškus kultūros židinius jungdami bendram lietuviškam darbui. Jei šis namų statybos fonas reikalaus Toronto lietuvių visuomenės bus reikiamai įvertintas ir paremtas, tai tikrai galime tikėtis neužilgo turėti Torone lietuvių namus.

Jei mes šiandien priskaitome Toronte apie 4000 lietuvių ir kiekvienas jų metų bėgyje įmokėtų į namų statybos fondą po \$10, tai mes jau turėtume \$40.000, arba — po \$25, — \$100.000. Daleiskime dalis tokių įnašų neįmokės, tačiau reikia tikėtis — atsiras tokių, kurie šiam svarbiam reikalui skirs po \$50, \$100, \$150 ar daugiau. Reikia tikėtis, kad visi lietuviai šio reikalo svarbumą supras ir, kiek galėdami, prisidės.

— Drg. Volkovas paskirtas Zarasų gimnazijos direktorium.

— Vilkijos miestelis netoli Kauno bolševikų paverstas apskrities miestu.

— Zarasų apskrities vykdomajam komitetui vadovauja rusas Vitukinas. Jis labai spaudžia apylinkės kolchozininkus prie mėsos naikinimo darbu, kurie įvykdyti „pirmo laiko“ ir „virš plano“.

— Joniškio apskrityje 98% visų ūkininkų jau suvartya kolchozus.

— J. Dovydatis parašė ir išleido trijų veiksmų pjesę „Vatinkliai plyšta“, kuri parašyta pagal visus bolševikų partijos reikalavimus. Šiuo metu ji vaidinama Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

— Kauno miesto komunistų partijos sekretorium yra rusas Plaksinas. Jis yra faktiškasis to miesto valdytojas.

raidėmis, ten pat, kur dabar talpinami straipsniai apie pradedusius karo veiksmus Korejoje.

Po dviejų dienų, tas laikraštis vėl pirmame puslapyje įdėjo po tragedijos Wellande likusių lenkų vaikų nuotrauką, kurios apačioje tilpo dar trumpas visos istorijos pakartojimas, bet šį kartą prie lenko Leon Mroczkowski pavadėdės buvo pridėtas priedas „Lithuanian D. P.“

Suprantama, kad toki dalykai nei vienai tautybei garbes nesudaro, o dar neįgimam atsiliepia ieškant darbo, buto ir tt.

Birželio 13 d. „The Sault Daily Star“ redakcijoje lankėsi vietos lietuvių apylinkės L. O. Komiteto atstovai, kurie stengėsi šią klaidą atitaisyti. Kartu su redakcijos darbuotojais buvo aprašyme atrasta, kad Leon Mroczkowski yra lenkų tautybės DP ir buvo prasmą šią klaidą atitaisyti.

Redakcija sutiko su tuo, kad čia yra klaida, bet jokio atitaisymo negalinti atspausdinti, nes nesanti kalta, o žinias ir nuotraukas liečiančias DP tragediją Wellande, tiek birželio 1-mai dienai, tiek birželio m. 3 dienai yra gavusi iš „Press Centro, esančio Toronte, kuri tuo reikalu pataria kreiptis.

Būtų gerai, kad Toronto L. O. Komitetas ar kitoki veiksniai pasistengtų tą „Press Centre“, surastį ir šią klaidą atitaisyti arba bent išaiškinti, š kur tokios netikslios informacijos gautos.

MUSU SPORTAS

VYTIS — COMODORES 3 : 2

Toronto senjorų I divizijos futbolio pirmenybių pirmasis ratas eina į pabaigą. Lietuvių futbolininkai, visą laiką kovodami su komandos išstatymo sunkumais, nes rungtynės dažniausiai pravedamos paprastomis darbo dienomis, pastoviai laikosi pirmaujančios iš 11 dalyvaujančių klubų trijulės grupėje.

Birželio 21 d. rungtynėse su pajėgia kanadiečių komanda „Commodores“ atsiekti 2 taškų. Pirmame puslaikyje išgero A. Beresnevičius padavimai A. Pulkauninkas kamuolių perkelia per išbėgantį vartininką į tikslą. Antrame kėlinyje mūsų didesnę persvarą vainikuoja B. Astrausko, išnaudojus priešininko gynėjo netikslų padavimą atgal, ir A. Pulkauninko įvarčiai. 29 min. įvykus susigrūdimo prie vartininko pakaitas praleidžia užribį lengvą sviedinį, kuris tačiau besdamas stulpą, įsirtena į tinklą.

Įlūkusios liepos mėn. pradžioje 2 rungtynės turėtų lietuviams atnešti laimėjimą ir tuo būdu užtikrinti trečią vietą, nes rimtesnis tai vietai konkurentas Hungaria yra atsilikęs 2 taškais ir stovi prieš eilę sunkesnių susitikimų. Ašturių pabaigos tempą išvystė Massey Harris komanda, kuri paskutinėje savo rungtynėse nukirto 7000 Club ir Mimico Beach vienoda pasekmę po 6:0.

— alpek —

DURHAM CO. TAURĖ TEKO LIETUVIUI

Sunderlande įvyko didžiulis Durham Counay stale teniso turnyras. Jis atliktas vieno mūsų nuso sistema. Dalyvavo per du šimtus žaidėjų, jų tarpe ir du lietuviai: V. Piščikas ir J. Brazauskas.

Vėlai, pirmadienio vakare išryškėjo ir finalininkai, iš vienos pusės V. Piščikas ir Robertas iš antros, abu Durham Co. žaidėjai. Po sunkios kovos rungtynės pelnytai laimėjo V. Piščikas 21:18, 21:15, kartu įgydamas Durham Co. meisterio vardą, perėnamąją taurę, o taip pat ir asmeninę dovaną.

J. Brazauskas jaunas, bet jau prityręs žaidėjas, įsimušęs net į Bishop Aucland rinktinę. Ketvirtame rate susilaukęs antrą finalininką Robertą, po sunkios ir įdomios kovos turėjo nusileisti jam 21:15, 19:21, 18:21. (BL)

LIETUVIAI VIKTORIJOS PIRMENYBĖSE

Melbourno lietuviai tinklininkai jau tris kartus žaidė Viktorijos tinklinio pirmenybėse, lengvai laimėdami. Atrodo, kad mūsų lietuvių tinklinio komanda nesusilauks dides

nio pasipriešinimo ir nesunkiai laimės Viktorijos pirmenybes. Lietuviai dalyvauja ir Viktorijos stalo teniso pirmenybėse. Pirmoji komanda (Kivickas, Zdanavičius, Jeršovas) nugalėjo australų F&Y Socials 7:3 rezultatu, o antroji komanda (Sirjavičius, Kuncaitis, Miklius) nugalėjo Bank NSW taip pat 7:3 rezultatu.

Melbourne prasidėjo 1950-ųjų metų Viktorijos krepšinio pirmenybės, į kurias lietuvių reprezentacinė krepšinio komanda išėjo kaip Business House S-gos geriausias vienetas. Pirmosios rungtynės lietuviams burtų keliu išpuolė žaisti su 1949 metų Viktorijos meisterio komanda „Metro“. Dalyvavo apie 400 žiūrovų, kurių tarpe žymi dalis lietuvių. Atkaklios rungtynės baigėsi lietuvių komandos laimėjimu, pasiekiant 3-jų taškų persvarą. Pirmenybių rungtynės vyksta kas trečią dieną nuo 7 val. v. Exhibition Building salėje, Nicholson St., Carlton.

PRANO MIKULICIAUS LAIMĖJIMAS

Melbourn „Stadium“ didžiojoje patalpoje įvyko bokso rungtynės, kuriose labai sėkmingai prieš savo priešininką australą pasirodė lietuvis Pranas Mikuličius, pelnęs laimėjimą. Po ilgo pasiruošimo, Pranas Mikuličius pirmą kartą dalyvavo 10 ratų rungtynėse. Gražus jo laimėjimas sukelė žiūrovų tarpe didelio pasitenkinimo. Pabrėžtina tai, kad Pranas Mikuličius yra užsirekomendavęs, kaip drausmingas ir pavyzdingas visais atžvilgiais sportininkas. (MP)

ACT KREPŠINIO PIRMENYBĖS

ACT Teritorijos A klasės krepšinio pirmenybės Canberros lietuvių krepšinio komanda nugalėjo savo stipriausią varžovą YMCA I rezultatu 43:27 (25:13). YMCA I komandos sudėtyje žaidžia ir keletas esučių. ACT Krepšinio Federacijos pakviesta, Canberros lietuvių krepšinio komanda suliko dalyvauti N. S. W. valstijos 1950 metų krepšinio meisterio vardui laimėti varžybose.

NAUJAS BOKSO MEISTERIS

Birželio 6 d., Londone įvyko bokso rungtynės dėl pasaulinio sunkaus svorio meisterio vardo. Susitiko Britų Imperijos meisteris Bruce Woodcockas ir amerikietis Lee Savoldas. Rungtynės turėjo tęstis 15 rundų, bet baigėsi keturiomis, nes Woodcockui iš pramušto antakio prasidėjo kraujo plūdimas ir jis pasidavė. Pasaulinio bokso meisterio titulas teko vėl amerikoniui — Lee Savoldui.

Rungtynėse dalyvavo 500.000 žiūrovų. Bilietų kaina buvo nuo 10 šil. iki 10 svarų.

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKAME JUMS

TEISINĖ - KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; su darome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, paroduojant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ont., Canada, Tel. KI 1494
Skyrius: 750 Dundas St. W., Toronto; Tel. WA 0006

Auksta kokybė -- zema kaina

Siuntiniai į visus Europos kraštus išskyrus SSRS per US Parcel Post.
Užsakymuose prašoma rašyti AIŠKIAI siuntėjo ir gavėjo adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

STANDARTINIAI PAKIETAI:

Kaina amerikoniškais doleriais

2 sv. dešros Saliami		5 sv. kiauul. taukų		2 sv. rūkytų lašinių	
2 sv. kiauul. taukų	Nr. 1	2 sv. rūkytų lašinių	Nr. 4	1 sv. deg. pup. kavos	
2 sv. maltos pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)	\$	1 sv. deg. pup. kavos	\$	1/2 sv. arbatos (Lipton)	
2 sv. cukraus	6.10	3 gab. tualet. muilo	5.95		
1 sv. džiov. vaisių					
2 sv. rūkytų lašinių		1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje)	Nr. 5		
1 sv. kiauul. taukų	Nr. 2	1/2 sv. kakao	\$		
2 sv. maltos pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)	\$	1/2 sv. arbatos (Lipton)	5.85		
1/2 sv. arbatos (Lipton)		1 sv. pien. šokolado (plytelėmis)			
1 sv. pien. šokolado (plytelėmis)	5.65	2 sv. cukraus			
2 sv. cukraus		1 sv. džiov. vaisių			
		1 sv. sūrio			
		2 sv. alyvos (Mazola)			
2 sv. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)	Nr. 3				
1 sv. kakao		1 sv. kiauul. taukų	Nr. 6		
1/2 sv. arbatos (Lipton)	\$	1 sv. rūkytų lašinių			
1 sv. džiov. vaisių	5.30	1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje)	\$		
2 sv. cukraus		1 sv. cukraus	4.45		
2 sv. kiauul. taukų		1 sv. pien. šokolado			

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

(plytelėmis)		5 sv. kiauul. taukų	Nr. 9
1/4 sv. arbatos (Lipton)		5 sv. kviet. miltų	
1 sv. džiov. vaisių		5 sv. cukraus	\$
		1 sv. razinkų	
2 sv. rūkytų lašinių		1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje)	6.00
1 sv. kiauul. taukų	Nr. 7	1/2 sv. arbatos (Lipton)	
1 sv. ryžių			
5 sv. kviet. miltų	\$		
5 sv. cukraus	6.75	5 sv. kiauul. taukų	Nr. 10
1 sv. razinkų		4 v. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)	\$
1 sv. deg. pup. kavos		2 sv. pien. šokolado (plytelėmis)	7.10
1/2 sv. arbatos (Lipton)			
1 sv. džiov. vaisių		10 sv. kiauul. taukų	Nr. 11
		4 sv. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.)	7.10
3 sv. kiauul. taukų	Nr.		
5 sv. kviet. miltų	\$	18 sv. kiauul. taukų	Nr. 12
5 sv. cukraus			\$
2 sv. deg. pup. kavos	5.65		5.95
1 sv. razinkų			
1 sv. džiovintų vaisių			
Pagal atskirą kainoraštį ruošiamės INDIVIDUALIUS maisto paketus.			
Teiraukjės dėl siuntų didesniais kiekiais KITI SIUNTINIAI			
Vaistai penicilinas ir kt. Pinigai į visus Europos kraštus. Vakary Vokietiją 100 DM — \$ 22.00.			
REIKALAUKITE MŪSŲ KAINORASČIŲ! HONEST AID, REGD			
456 West 63rd Street, Chicago 21, Ill. Telefonas Wentworth 6-4107.			

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apslautus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutalsome rūbus (išgrimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRemore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai: J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis A. Majauskas

Pagaliau Londonas turi ALOK-a.

Nors jau veik visose Kana-
dos Lietuvių apylinkėse laiki-
nieji organizacijų komitetai su-
daryti ir veikia, bet Londono
Lietuviai iki šiol šio organo vis-
nesutverdavę. Pradžioje, čia,
tiesa, buvo tik Kanados Lietu-
vių Centro Tarybos sk-us, bet
vėliau, įvykus Kanados lietu-
vių skilimui, didoka šio sky-
riaus narių dalis persiorganizi-
avo į Neutralų skyrių. Šis
dar vėliau save ėmė vadinti
Pasaulio lietuvių bendruomenės
skyriumi ir pagaliau —
Kanados lietuvių bendruomenės
apylinke. Tos taip vadina-
mos apylinkės Komitetas Cent-
ro T-bos skyrių ėmė neigti ir
visai jo nepripažinti, o pats pa-
siskelbė ALOK-u Londone.
Kadangi tai buvo atlikta ne pa-
gal nuostatus, Cantras jo nepa-
tvirtino. Todėl Londone ALOK-
o nebuvo, o jo sudarymas
neįvedojo nė iš vietos.

Paskutiniu laiku iš Rodney
atsikėlusio Londono SLA 320
kuopa pabandė vėl tą klausimi-
mą pajudinti. Ji raštiškai pa-
kvietė visas Londono lietuvių
organizacijas posėdinį ir siūlė
ALOK-ą sudaryti. Tas pats
savo pasivadindęs apylinkės ko-
mitatas ir vėl paneigė SLA
320 kuopos iniciatyvą ir savo
rašte ėmė įrodinėti, kad SLA
neturinti teisės tuo reikalu ka-
nors daryti, nes, girdi, SLA
nariai yra apylinkės nariai, o
kvietė posėdį visus paneigian-

PIRMIEJI OKUPANTŲ SIAUTĖJIMAI LIETUVOJE

(Atkelta iš 2-ro pusl.)

Geriausią išeitį būtų užsi-
daryti, bet komunistai gi tyčio-
josi dar visą mėnesį iš nepri-
klausomos Lietuvos laikraš-
čių, ypač — iš dienraščių, ku-
rie komunistų cenzūros buvo
prievartaujami.

Lietuvos valdžia faktinai
jau merdėjo. Ne ji veikė, bet
Dekanozovas ir iš Maskvos jo
atsivežtasis štabas, kuriam pa-
siuntinių buvo buvusi SSRS
atsitovybė Lietuvoje su Pozd-
niakovu priskytyje.

Jau visur siautėjo komunis-
tai, atvežti iš Maskvos. Vals-
tybinės įstaigos nebedirbo. Ir
nebuvo kas dirbti. Įstaigose
vyko „persitvarkymas“ — vie-
nus metė lauk, kitas skyrė, o
paskirti į savo ruožtu metė
lauk kitus tarnautojus ir sky-
rė savus. Ir visur vyko mitin-
gai. Vyko piliatus masto su-
ėmimai. Kauno kalėjimas jau
buvo perpildytas, todėl pradė-
jo kalinius vežti Marijampolėn,
Vilkaviškin, Alytun.

**Galutinis išsiaiškinimas
Maskvoje.**

Nepriklausomybės šalinin-
kams, ministriams, buvo aiš-
ku, kad taip ilgai tęstis padė-
tis negali. Reikia aiškiai žino-
ti, kas darosi. Todėl Ministe-
rių pirmininkas prof. Krėvė
Mickevičius birželio 30 d., su-
sitaręs su Molotovu, išvyko
Maskvon. Su Molotovu jis
kalbėjosi 5 valandas. Jis gynė
Lietuvos Nepriklausomybės
pagrindus, bet Molotovas gal-
gale jam aiškiai pasakė, kad
Maskva yra nusistatčiusi
Lietuvą ir kitas Pabaltijo

**Šalininkams, ministriams, buvo aiš-
ku, kad taip ilgai tęstis padė-
tis negali. Reikia aiškiai žino-
ti, kas darosi. Todėl Ministe-
rių pirmininkas prof. Krėvė
Mickevičius birželio 30 d., su-
sitaręs su Molotovu, išvyko
Maskvon. Su Molotovu jis
kalbėjosi 5 valandas. Jis gynė
Lietuvos Nepriklausomybės
pagrindus, bet Molotovas gal-
gale jam aiškiai pasakė, kad
Maskva yra nusistatčiusi
Lietuvą ir kitas Pabaltijo**

- SIUNTINYS NR. 1—\$6.90**
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. saliamai dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.
1 dėž. margarin. (400 g)
- Siuntinys Nr. 6**
A. 10 sv. cukraus—\$2.10
B. 20 sv. cukraus—\$3.20
- Siuntinys Nr. 7**
A. 10 sv. kv. miltų \$2.60
B. 20 sv. kv. miltų \$3.20
- Siuntinys Nr. 10—\$6.40**
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado
- Siuntinys Nr. 14—\$5.80**
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo
- Siuntinys Nr. 19—\$9.95**
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo
- Siuntinys Nr. 25**
E. 10 sv. grynų kiaulinių
taukų \$4.25

Prekyba pramonė ir darbas Kanadoje.

Britų pareigūnai numato
naują trijų — Kanados, USA
ir D. Britanijos — muitų klau-
cimu pasitarimą.

Tuo pačiu metu vyriausios
Gamybos įstaigoje, kuri yra
panaši į Kanados Gamybos ir
Prekybos departamentą, iš pa-
reigūnų pasakymų galima ti-
kėti, jog pasitarimai parodys,
kad jie bus vieni iš svarbiausių
muitų reikalų pasitarimų pa-
saulio ekonomijos istorijoje.

Pareigūnas pareiškė, kad D.
Britanija turėtų būti pasiren-
gusi pakeisti nusistovėjusią im-
perijos pirmenybę, kurią ji nau-
dojosi perklaudama su Kanada
ir sumažinti labiausiai prigi-
jusius multus Kanadoje ir USA.

Šitoks pakeitimas sudarytų
sąlygas įveikti ir šiaurės Ameri-
ką daugiau D. Britanijos pre-
kių.

Tas pats šaltinis sako, kad
D. Britanijos pagrindinis tiks-
las — susitarti su šiaurės Ame-
rika, kad ji įsileistų daugiau D.
Britanijos prekių.

Šis posūkis turi tikslą padi-
dinti D. Britanijos dolerių įsigi-
jimą ir perskoti pirmyn per
sunkiai pereinamą vietą sie-
kiant laisvo svarų ir dolerių pa-
sikeitimo.

Jei pasitarimai ir nenuetų
taip toli, kad būtų priimtas va-
liutos iškeičiamumas, Gamy-
bos įstaigos pareigūnai parei-
škė, kad jie galės duoti atsaky-
mą, kiek daug Kanados kvie-
čių, medžių, aluminijaus ir kit.
metalų, mėsos ir obuolių D.
Britanija galės pirkti nuo 1951
metų.

D. Britanija dabar išleidžia
apie \$ 600.000.000 per metus
Kanadoje. Beveik pusė tos su-
mos yra už kviečius. Jos eks-
portas į Kanadą siekia tik pusę
šios sąskaitos. Balansas iki da-
bar iš Kanados nuosavų kredi-
tų pasiekė \$ 10.000.000 per mė-

Mūsų visų nepriklausomas, visuomenės ir kultūros
žurnalas

„NEMUNAS“

todėl visi skaitome. Gyvenam labai reikšmingas die-
nas, tai kaipgi be žurnalo, kuris sutelkė įžymius kul-
tūrininkus, rašytojus, visuomenininkus ir pasiekia viso
pasaulio lietuvius.

„NEMUNA“ galima užsisakyti visuose įžymes-
niuose miestuose pas atstovus. Metams 4,80 dol. „Ne-
muno“ adresas: 2140 Brick Ave., Scranton, Pa. USA.

TR. 8112
Lankydamiš Ville Lasalle ar vykdami į lietuvių pikni-
ką atsilankykite

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD ST. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE.

Iš čia vykstama į lietuvių pikniką!

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS
LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS
J. H. BENOIT
Funeral Director
NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI
2102 FULLUM ST. AMherst 0694

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus
Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.
Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų.
Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose,
o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

C. 15 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 5.40	Siuntinys Nr. 42—\$6.95 2 sv. (be 2 ozs.) sviesto 2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių 2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
D. 37 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 8.85	Siuntinys Nr. 63—\$9.95 2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių 2 sv. 3 ozs. piln. rieš. sūrio 2 sv. 3 ozs. cukraus 2 sv. 3 ozs. ryžių 2 sv. (be 3 ozs.) k. taukų 2 sv. (be 2 ozs.) margarin. 1 sv. kakavos 1 dėž. (400 gr.) grietinės
Siuntinys Nr. 30 A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.50 B. 5 sv. degintos ka- vos 5 skard. dėž. \$ 5.80	

11 MILIONŲ PASAULIO MOTERŲ RĖMIA PABAL- TIČIŲ BALSA.

Pabaltijo Moterų Taryba,
birželio mėnesį turėjo progos
daug kartų laisvajam pasauliui
pranešti, apie bolševikų
žiaurumus Lietuvoje, Latvijo-
je ir Estijoje.

Bostone įvykusiame 56 tos
moterų klubų federacijos me-
tiniam suvažiavime Pabaltijo
Moterų Tarybos pirm. Mall
Jurma ir sekr. Ljigija Dirkenė
11 milijonų organizuotų pasa-
lio moterų 2.000 atstovių susi-
rinkime kalbėjo apie skaudžias
birželio sukaktis Pabaltij. Jų
kalba angliškai, lietuviškai ir
estiskai vėliau buvo pertrans-
liuota per 200 radiofonų.

Naujai išrinktoji General Fe-
deration of Women's Clubo
tautinio skyriaus pirmininkė
H. C. Houghton ir tarptauti-
no skyriaus pirmininkė Sara
Whitehurst pabaltietėms užti-
rino 11 milijonų federacijoje
esančių moterų talką.

Pabaltijo Moterų Taryba,
kurių pirmininkės šiuo metu
yra estė Mall Jurma, latvė Tek-
la Erdmanis - Eiskrauklis ir
adv. Birutė Novickienė, birže-
lio skaudžios sukakties proga
išsiuntinėjo JAV senatoriams
laiškus, kviesdamos kiek galint
greičiau ratifikuoti Genocido
Konvenciją. Daugumas sena-
torių jau palankiai atsiliepė.

PAIEŠKOJIMAI

— Poieskomi: Antanas Pet-
raitis, Zonia Petraitytė, ište-
kęs už Jonc Makausko, Ta-
vidura Petraitytė, ištekęs už
Jonc Peleckio, Antanina
Petraitytė, Jonas Montvilas,
adv. Matukas Petraitytės, jų
vyrai ir pp. Montvilas, adv.
Matukas prašomi atsiliepti, ar
ba žinantieji juos prašomi prane-
šti apie juos jų seseriai ir gi-
minai Justina „Neprikli.
Lietuvos“ adresu: 3A — 4th
Ave, Ville Lasalle, Montreal,
P. Q., Canada. Yra labai svar-
bus ir skubus reikalas.

— Ieškoma Jadvyga End-
riks, prieš pusę metų gyvenu-
s 278 Taschereau St., E., Rou-
yn, Quo. Canada. Kas turėtų
apie ją žinių, malonėkite prane-
šti šiuo adresu: Miss A. V.
Uoselis, 72 So. Leonard St.,
Waterbury, Conn. USA.

PRAŠYMAS IŠ BELGIJOS

Zavistasukas Juozas, 24 m.
amžiaus, gyvenantis Belgijoje,
nuoširdžiai prašo gerasirdžius
Kanados lietuvių sudaryti rei-
kiamas buto ir darbo garanti-
jas atvykti į Kanadą. Kelionę
apsimokų pats ir gerasirdžiai
tautiečiai padarytas išlaidas at-
lyginsiu.

Rašyti: Zavistasukas Juozas,
Place de la Gare 7, Ville-Pom-
merocul — Hainaut — Bal-
gium.

VEDYBINIS SKELBIMAS

Esu lietuvis 29 m. amžiaus,
2 metai kai Kanadoje. Noriu
susipažinti su lietuvalte iš
Montrealio ar apylinkės.

Rašykite: 9 V. H. c. o. „Ne-
prikl. Lietuva“, 3a — 4 Ave,
Ville Lasalle, Montreal.

— Karl Welke, gyvenantis
Toronte, ieško savo sesers, ki-
lusios iš Vilkaviškio, 1938 m.
gyvenusios Montrealyje. Pra-
šoma atsiliepti arba žinančius
pranešti šiuo adresu: The Ca-
nadian Red Cross Society,
Montreal, Branch, 2035 Guy
St., Montreal. P. Q.

ATEITIS BE ROPESČŲ.

ŠEIMA APRŪPINTA.

Geriausią progą apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydy-
mosi išlaidų jeigu laiku apsišausi,

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia
nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai
mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai pa-
skirtas atstovas:

JONAS BERZINSKAS,
88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY. 2816.
P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenan-
tiesiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

PASIDARYKIM ATEITĮ BE ROPESČIŲ — APSIDRAUSKIM ŠIANDIEN

Alb. NORKELIŪNO AGENTŪROJE

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų,
susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų verti-
mais statybų paskolomis ir tt. Skambinkite telefonu arba užsikite:

Kasdien:
5505 13th Ave. Rosemount,
Montreal, Que.
Tel. AM. 0342

Antradieniais:
7682 Edward St.,
Ville Lasalle, Que.
Tel. TR. 8112.

Siuntinys Nr. 74—\$4.70
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. nedeg. kavos
1 sv. 2 ozs. avižinių dribs.
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. pilno rieš. sūr.
1/2 sv. šokolado
1 dėž. (400 g) margarino
1 sv. pieno miltelių	Siuntinys Nr. 93—\$6.95
5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaulinių taukų
Siuntinys Nr. 77—\$6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 2 ozs.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado	Siuntinys Nr. 94
A. 5 1/2 sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos .. \$3.40
D. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
I. 5 1/2 sv. margar. \$3.50

MONTREAL

VYTAUTO DIDŽIOJO CHORAS PASIRYŽES DIDESNIEMS DARBAMS

Užbaigęs žiemos sezoną, D LK Vytauto klubo choras klubo patalpose padarė pabaigętiną subvymą, kurįame, draugiškoje nuotaikoje, pasidalino išpūdžiais ir pasikalbėjo apie ateities darbų planus, kurįuos išdėstė choro vedėjas muzikas Aleksandras Piesėna.

Choro valdybos pirmininkas agr. p. Jankaitis apžvelgė praėjusio sezono darbus. Jis pasidžiaugė, kad daugumas choro dalyvių labai punktualiai lankė repeticijas. Tiksliai dėl rimtų priežasčių kai kas jais apleisdavo. Bet kadangi choras tiksliai kartą per savaitę galia susirinkti repeticijai, tai ir retas jų apleidimas atnešdavo chorui nusiūlų. P. Jankaitis reikė vilti, kad ateityje choras dar padidės ir kad jo darbas bus dar našesnis. Praėjusio sezono choras turėjo 6 koncertus, bet sekanti sezono pasiryžes būti darbingesnis.

Choro vedėjas A. Piesėna aptarė ateities planus ir darbus. Jis sako, kad šiemet choras, numatydamas didesnių, sudėtingesnių, ir atsakingesnių darbų, atostogas turės tiksliai trumpas, gal dviejų savaitę. Ir tos atostogos bus sutvarkytos tokiu būdu, kad du balsai išsės, o kiti du dirbs — repetuos. Kai šie išeis dvysavaitinių atostogų, pradės repeticijas kiti du balsai. P. Piesėna nesuminėjo, kad jis visai neturės atostogų, nes repeticijas teks jam vesti.

O choras todėl taip trumpai atostogaus, kad prieš akis turi daug ir palyginti didelių darbų. Viena, choras ruoš naujų dainų. Antra, yra nusistatęs įdėnuoti plokštelių. Trečia, suruošti drauge su latviais ir estais bendrą Pabaltiečių koncertą. Ketvirta, su ruošti religinės muzikos koncertą, ir penkta, dainuoti klubo bei dalyvauti būtinuose koncertuose.

J. Kardelis, pasidžiaugęs itin žymia DLK Vytauto klubo choro pažanga, kėlė mintį, kad chorui reikėtų atkreipti dėmesį į eilę naujų reikalų. Labai palankiai choro vedėjo p. Piesėnos programą, jis, be to, dar siūlė pagalvoti dėl choro praplėtimo, įprastai sakant, i tautinių ansamblių, kurių sudarytų choras, tautinių šokių grupę ir tautinių instrumentų orkestras. Antra, choras reikėtų padidinti ir jį pritraukti ne tikta daugiau jaunimo, ku riuo Montrealis juk turtingas, bet ir vietinio jaunimo.

Pasisakyta prieš lietuvių akad-dymą į seniau atvykusius ir naujuosius. Visi juk esame lietuvių ir visi turime drauge dirbti ir gyventi bendru tautinių gyvenimu. Kad Montrealis yra du chorai — tai nieko bloga. Jų gali būti ir daugiau. Tikrai negerai, kad tie chorai tartum vienas nuo kito atsiriboje: viename tikta senieji ateiviai, kitame tikta naujieji ateiviai. Ir vieni su kitais tartum nepažįstami, svetimi. To neturėtų būti.

J. Kardelis, pagaliau, atkreipė choro dalyvių dėmesį į tai, kad i Montrealio Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto klubo chora yra atkreiptas visos pasaulio lietuvių dėmesys. Visi, visur esantieji, lietuvių žino, kad DLK Vytauto klubas ligšiol yra didžiausia Kanados lietuvių organizacija ir kad i jį kreipiamas tautiečių dėmesys tenka ir chorui, — todėl jis turi būti didelis, gražus, pajėgus ir vertas turimo vardo.

Tikrai gi, reikja labai patarti jaunimui, kad jis visomis jėgomis prisidėtų prie choro sustiprinimo, pagausinimo ir praturtinimo. Ypač svarbu, kad ir Pabaltiečių koncertas, ir religinės muzikos koncertas ir plokštelės būtų tikrai meniškos, vertos gero lietuvių, kaip dainomis pagarsėjusios tautos, vardo.

Kelias atvejais kalbėjęs klubo meno reikalų vedėjas p. Ambrazas, visokeriopai palai-

kė iškeltas mintis; ragino choro dalyvius prie jautresnio kito tautiečių supratimo ir žadėjo visokeriopą galimą klubo paramą. O ta parama tikrai jau ir dabar yra jaučiama, nes ir sezono uždarymo pobūvis, kurį p. Ambrazas drauge su choro sekretore p. Pociute, gražiai rūpino, rodo, kad klubas chorui neabejingas.

Negalėdamas dėl reikalų dalyvauti choro sezono uždaryme, klubo pirmininkas p. D. Norkeliūnas prisuntė gražų, tam tikslui pritaikytą, sveikinimą ir išreiškė savo viltį, kad choras gyvuotų ir tobulėtų.

PRAEJUSIO SEKMADIENIO POPIETIS

Gana graži iš ryto diena daugelį montrealiečių paskatino išvykti i užmiestį. Ir tikrai „N“ gegužinė buvo labai gausi. Žmonės, ypač daug gražaus jaunimo, jau ankstyvą popietį vyko i sekmadieninių subvymų vietą. Buvo svečių iš JAV: nuo New Yorko atsilankė Baltrus Butkus, kuris gegužinėje susitiko gimnazičius pp. Vizgirdus; Jurgis Skrinska ir pp. Šatų šeima čia ieškojo pp. Popieraičių; iš New Yorko lankėsi inžinerus p. Rygelis su žmona p. Tarcijonaitė Rygelienė, vieši pas p. Rygelytę.

Pertraukos metu buvo pademonstruotos kankurios „Živilės“ spektakliui pagamintos plokštelės, kurių pasiklausyti buvo atvykęs muz. A. Piesėnos oktetas su savo vedėju. Ypač įdomios buvo sutartinės, vien lietuvių liaudies kūryboje užtinkamos, giesmės.

Gražiai vykęs popietis tačiau buvo nutrauktas nelauktu svečiu — lietuvu, kuris išlijo ir tęsėsi ligi pirmadienio ryto.

ATEINANČIO SEKMADIENIO POPIETIS

Praėjusio sekmadienio lietaus sutrukdymas popietis, tikimasi, ši sekmadienį bus atlygintas dvigubai.

Nepasisekus dėl lietaus pademonstruoti visumoje „Živilės“ plokštelių, jos bus demonstruojamos ši sekmadienį.

Numatoma, kad galį kilti ir kitokių aktualijų, kurios pavajirintų popietinį pikniką — gegužinę.

Sekmadienį popietinį pikniką pradėdami antrą valandą po pietų, bet rinktis i pikniką vietą galima ir anksčiau. Automatinoms privažiavimui dabar veikia jau du ir abu patogūs.

Autobusu atvykstant iš miesto, geriau keistį prie Br. Jazoko svetainės (Edvard ir 6 Ave kampo), nes čia Lašinės autobusai estį visai tušti. Jau sunkiau persėsti prie LaSalle buvaro ir 4 Ave, kampo, nes prie B. Jazoko svetainės jau prisėda žmonių.

MĖLYNOJO KRYŽIAUS ATSTOVAS

P. Juškevičienė maloniai prašo Mėlynojo Kryžiaus narius sutvarkyti savo reikalus (imo kėti nario mokestį) ligi liepos 15 dienos, nes nuo tos dienos ji išvyksta atostogų.

SKAUTŲ IR SKAUCIŲ

tėvams, globėjams ir rėmėjams pranešama, kad liepos 9 d., 12 val. Parapijos svetainėje šaukiamas steigiamasis jų būrelio susirinkimas. Jauskite pareigą padėti beaugančiam jaunimui ir savo patarimais pa gelbėti auklėjimo klausimuose. Jūsų atsilankymas ir dalyvavimas būsimajame būrelyje bus sutiktas su tikrai nuoširdžiu dėkingumu.

S. V. Vyr. Sk. S. Naginonis, Tuntininkas.

DĖMESIO VAIKAMS.

Montrealio Skautų Tuntas skelbia, kad liepos mėn. 15-16 d. d. Skautai Vyčiai rengia vi siems Montrealio vaikams (ir neskauciams) 2-jų dienų sto-aviklę. Užsiregistruoti pala-

ŠEIMININKĖMS

PARUOSĖ DIPL. AGR. J. ŠIPELIENĖ.

PIETUS 3.

1. Šaltibarščiai iš rūgštaus pieno.

Prop.: 1 kvorta rūgštaus pieno, 1 stikl. vandens, 2 kielai virti kiaušiniai, 1 — 2 virti burokėliai, druskos pagal skonį.

Darbas: Rūgštų pieną gerai išplakti, įpilti vandens, druskos pagal skonį (galima įdėti grietinės porą šaukštų) ir sudėti proporcijai minėtus priedus; skiltelemis pjaustytus kiaušinius, burokėlius. Vietoj burokėlių galima dėti smulkiai pjaustytą agurką ir smulkiai pjaustytą ridikėlį. Keletą smulkiai pjaustytų svogūnų laisvų ir truputį kvapų. Į stalą paduoti su keptom arba virtom bulvėm.

2. Kimšti baklažanai.

Imti porą mažesnių baklažanų, nulupti odelę, nupjaušyti viršėlį, išgremžti vidurį, dėti i pasūdytą vandenį ir palaikyti jame 1—2 val. Išėmus iš sūraus vandens prikimšti paruoštos masės, uždėti viršėlį, kurį prismeigti šipulėliais, kad nenukrįstų ir troškinti arba kepti.

Baklažanams kimšimo masę gali būti labai įvairi: mėsos, ryžių, grybų, kiaušinių, silkų, įvairių daržovių. Ši kartą paminėsiu kimšimo masę iš mėsos.

ma iki ateinančio antradienio, įešos 11 d. pas šiuos Skautus Vyčius:

S. Naginonis, 5421 Lafonds. Tel. FA 3704 (darbo metu).

J. Kibirskis, 2567 Montgomery St.,

J. Piečaitis, 6544 — 3 Ave., Rosemount ir

J. Ramanauskas, 1170 — Valiquette Ave., Verdun.

Išlaidoms padengti turi būti įmokėta \$ 3.—, neįskaitant maisto, ką kiekvienas turės pasiūti su savim pagal vėliau skelbiamą planą. Stovyklos programoje numatomi skautiški žaidimai, trumpa kėlionė, lauzas ir kitos skautiškos staigmenos. Vėliau globos Montrealio skautai Vyčiai.

S. V. Vyr. Sk. S. Naginonis, Tuntininkas.

ŠAUKIAMAS KLB - LOKO POSEDIS

Ši penktadienį, liepos 7 d., 20 val., „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijai šaukiamas Kanados Lietuvių Bendruomenės Lajkinojo Organizacinio Komiteto posėdis, aptarti naujos dienotvarkės klausimų.

Prašomi dalyvauti visi nariai.

LENKAI STATOSI NAUJĄ SALĘ

Lenkai, kurie turi jau keturias sales, nusipirko Montrealio miesto centre sklypą žemės už 15.000 dolerių ir už 150.000 dolerių statosi didžią salę, kurioje nori įsirengti ir teatrą.

Vengrai Montrealy taip pat turi 4 sales. Belgai, kurių Montrealy yra tikta kelį šimtai, turi labai didelę ir gražią salę. O mes, lietuviai?

PINIGINIS „ŽIVILIS“ BALANSAS

Pajamos:

Garbės biljetai 167... 334,—
Eiliniai biljetai 333... 333,—
Pajam. iš koncerto V. 20. 106,—
Viso pajamų 773,—

Išlaidos:

Med-ga dekoracijoms... 195,—
Kostiumai, parikiai, grimas... 182,—
Režisieriaus kėlionė ir pragyvenimas... 200,—
Salė ir scenos apšv. 75,—
Biljetai, programos, pakvietimai... 50,—
Autoriaus kėlionė... 50,—
Dekor. medžiagų ir dek. transporto išlaidos... 12,—
Plokštelės... 23,—
Repeticijų išlaidos scenoje... 12,—
Klijės... 22,—
Viso išlaidų 821,—

Dramos Teatras.

Mėsos kimšimas:

Proporc.: Mėsą galima imti įvairiai: ½ sv. virtos mėsos, 1 kiaušinis, 1 šaukš. grietinės, pipirų, druskos pagal skonį, truputį svogūno, smulkiai pjaustyto, 2 šaukštai pyrago džiovėsių.

Darbas: Jei imama jautiena mėsa, tai galima gaminti ir iš žalių, bet jei kitokia, tai galima apvirti.

Mėsą permalti mašinėle, sudėti proporc. minėtus priedus, viską gerai išsukti ir dėti i puodą baklažanų. Jei troškina me, tai i puodą pridėti daržovių, prieskonių, įpilti truputį vandens, įdėti riebalų ir ant lengvos ugnies uždengus troškinti ½ — ¾ val. ½ šaukšto sviesto suminkyti su 1 šaukštu miltų, padaryti kleckelius ir baigiant troškinti sudėti i puodą, pavirti kol miltai išsileidžia i suverda. Į stalą paduoti su tuo pačiu padažu, kuriame troškino.

Pastaba. Imant kitokią kimšimo masę, gauname panašiai, kaip ir mėsos, tik vietoj mėsos imti pagrindan aukščiau minėtų produktų atitinkamą kiekį.

3. Rubarbų putelė.

Proporc.: 2 stikl. vandens, 4 — 5 lazdelės rubarbų, 5 lapai žalatinos, druskos pagal skonį.

Darbas: Vandeni su cukrum ir rubarbais pavirinti, perkošti, sudėti, ištrpytą mažam kieky vandens, želatiną, ir padėti šaltai, kad atauštų. Kai visai ataušta, tada plakti, kol pasidarys vienos putos. Foimą išplauti šaltu vandeniu, išbarsyti cukrum, supilti išplaktas putas ir užšaldyti. Prieš duodant i stalą išversti i lėkštę. (Galima puošti plonais, smulkiais biskvitėliais, sausainėliais).

VERŠIENOS VYNIOTINIS

Proporcija: ½ veršienos kumpio,

2 apvistos morkos,
2 — 3 kietai virti kiaušiniai,
1 apvirintas inkstas,
1 raugintas agurkas.

Darbas: Paimta mėsos gabalą išpjaušyti taip, kad pasidarytų keturkampis vietas, ne storas gabalas, tik neperpjauti kiaušiai. Taip išpjaušytą mėsą išdauzyti, padruskinti, papipirinti, dėti eilutėmis morkas, kiaušinius, inkstus, agurkus ir stipriai susukti. Susukus, apvynioti siūlais ir kepti 500 laipsnių karštumo krosnyje 2 — 2½ val. žiūrint, kokio didumo kpesnys paimtas. Iškepęs, pasmeigti. Kai atšala ir susislogia, nuimti siūlus.

Morkas, kiaušinius, inkstus, agurkus supjaustyti prieš dedant ant paruoštos mėsos, supjaustyti išilgai ruoželiais — 2 ar 4 dalis.

I keptuvę, kurioje kepama mėsa, ant dugno pridėti pjaustytų rėpkutėmis žalių morkų, svogūnų, 1 lauro lapelį, keletą pipirų, porą šaukštų taukų ir vandens pagal reikala (1 — 2 stiklinės). Laikę kepimo kart kartėmis aplaistyti tuo skystimu, tada nebūna toks sausas. Iškepęs, palaikyti tame inde, kol praušta, o paskui tik paslėgti šaltoje vietoje.

Duodant stalan, pjaustyti riekutėmis ir puošti daržovėmis.

Obuolių apkepas su ryžiais.

Proporc.: 6 — 8 obuoliai, ½ — ¾ stikl. ryžių kruopų, 2 kiaušiniai, 3 šaukštai sviesto, 4 šaukštai cukraus.

Darbas: Nuluptus obuolius sudrožinėti, sudėti puodan, užpilti truputį sviesto, 2 šaukštus vandens ir patroskinti maišant, kol obuoliai suminkstės. Baigiant troškinti, sudėti cukrų ir maišyti.

Nuplautus ryžius išvirti piene. Kai ataušta, įdėti 2 trynius, plaktus baltymus, truputį cukraus ir cinamono pagal skonį, viską gerai išmaišyti. Stiklinį indą ištepiti sviestu, sudėti paruoštus obuolius ir ryžius sluogsniais, kiekvieną sluogšnį aplaistyti tirpytu. Prie to apkepo tinka paduoti saldi grietinė arba šaltūti ryžių. Pridėjus pil-

TORONTO

TORONTO ALOK DARO MIESTO LIETUVIŲ SURAŠYMĄ

Toronto Apylinkės Lajkinojo Organizacinis Komitetas, pirmąjį rinkdamas p. K. Kalandros, turi labai daug darbų. Jis vis plačiau apima Toronto lietuvių gyvenimą ir vis daugiau su juo skaitomasi. Jis pagaliau pats, visuomenės palaijkomas bei remiamas, jau ima gilintis i svarbiausias tautiečių gyvenimo aprėjškas. Nors kol kas jų visų dar neapima.

Vienas svarbiausių jo uždavinių — pristesti visuomenę prie Kanados Lietuvių Bendruomenės sukūrimo — bendromis visų Kanados lietuvių pastangomis. Tuo tikslu, gavus iš KLB — LOKo registracijos kortelės, paskutinįjame posėdyje nusistatyta liepos mėnesio bėgyje praveisti visų Toronto lietuvių registraciją. Surašymo laikas nustatytas nuo 8. m. liepos 1 iki 31 dienos.

Surašymo reikalui visame mieste įsteigiami surašymo punktai, kurių centrinis yra šiuo adresu: 702 Dundas St. West.

Visi tautiečiai kviečiamy registruotis. Tokiu surašymu bus ne tikta pasiruošta Bendruomenės rinkimams, bet ir nustatytas tikras, bent apytikrų, lietuvių skaičius Toronto mieste, o pravedus surašymą visoje Kanadoje — ir Kanados lietuvių skaičius. Niekam iš to surašymo nieko bloga nebus, o lietuvių turės tikresnių duomenų, kiek gi yra lietuvių.

„Liaudies Balso“ agitacija nieko negali atbaidyti, nes tas surašymas niekam pakenkti negali. Žinoma, tie, kurie nori būti Sovietų Sąjungos piliečiais, gali registruotis Sovietų konsulate. Bet ir tai nieko ne sako, nes bendruomeninis surašymas nieko bendra su tokia ar kitokia pilietyste neturi.

Paskutinįjame posėdyje Toronto ALOKas nutarė centriniam LOKui už gautus

104 Wright Ave (Tel. KE 4703). Toronto, 3, Ont. Canada.

Visi i gražųjį Londoną!

Šių metų liepos mėn. 9 d. Tomas garsioji pučiamųjų instrumentų kapela.

Todėl kviečiame visus nepalėistį progos apsilankyti i rengiamą mūsų pikniką.

Autobusas kursuoja iš miesto nuo turgaus aikštės, King str., 2 val. — 3 v. ir paskutinįs 4 valanda.

Veiks bufetas su kietais ir minkštais gėrimais. Gros San K. L. B. Londono Apyl. V-ba.

VLIKO DELEGACIJA ROMEJE

Šventųjų Metų proga Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Vykdamosios Tarybos delegacija (M. Krupavičius, J. Brazaitis ir V. Šidlauskas), lankėsi Romoje birželio 1 — 16 dienomis.

Birželio 15 d. delegacija buvo priimta specialioje audien-cijoje Šv. Tėvo. Jam buvo išteiktas delegacijos raštas, kuriame pareikštas lietuvių tautos dėkingumas Šventajam Sostui, išdėstyta dabartinė padėtis Lietuvoje bei lietuvių padėtis emigracijoje su kvi-kiais prašymais Šventajam Sostui. Po jaudinančią šiltų ir nuoširdžių Pijaus XII žodžių apie Lietuvą ir kitus kenčiančius kaimynus, delegacijos spėjimai paprašytas, šventasis Tėvas suteikė Apaštališkąjį palaiminimą kenčiančiam tėvynei, deportuotiesiems ir koncentracijos stovyklose bei kalėjimuose uždarytiesiems, po visą pasaulį išblaškytiesiems tremtiniams, kovojantiems dėl tėvy-

nos laisvės ir jų artimiesiems bei bendradarbiams. Dar prieš audien-ciją pas Šv. Tėvą delegacija buvo priimta jo artimiausių bendradarbių. Vietinių lietuvių rūpestingo paslaugumo dėka atskiriems delegacijos nariams pasiekė sumegzti santykius su Italų vadovaujančios partijos atsakinkais žmonėmis, senatoriais, kurie labai šilta priėmė lietuvių pageidavimus ir žadėjo duoti jiems eiga savo patarimuose. Tie pageidavimai buvo išdėstyti delegacijos rašte Italijos ministeriui pirmininkui de Gaspari.

Delegacija lankėsi Lietuvos pasiuntinybėje prie Šventojo Sosto, kuri tikino delegacijos žygiams. Kelis kartus kalbėjosi su min. Lozoračiu dėl bendradarbiavimo. Suėjo i artimesnius ryšius su vietinės lonijos žmonėmis, dalyvavo birželio 14 d. šventos minėjime. Davė eiga kolonijos lietuvių pastangoms sudaryti Italijos Lietuvių Bendruomenės organizaciją. Su atsakingais žmonėmis susitarė dėl būdų lietuviškajai transliacijai tobulinti. E.

— Lenkijos konsulas Szcze-pinskis jėga perestas iš Prancūzijos už sienos, nes buvo pagautas šnipinėjant.

— Šių metų Izraelio biudžetas seikia 156.350.000 dolerių.